

ZELENI
BREGI
ZELINE

Kušni me!

41. RECITAL SUVREMENOGA
KAJKAVSKOG PJESNIŠTVA
„DRAGUTIN DOMJANIĆ“
- SV. IVAN ZELINA 2022.

Priredio
dr. sc. Ivo Kalinski

Sveti Ivan Zelina
svibanj, 2022.

Mala biblioteka „Dragutina Domjanića” (111. knjiga)

Nakladnik:

Pučko otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina

Za nakladnika:

Vesna Bičak-Dananić

Urednik:

dr. sc. Ivo Kalinski

Naslov zbirke:

prema naslovu pjesme Damira Topleka "KUŠNI ME!"

Grafičko oblikovanje:

PHOTODESIGN, vl. Zoran Osrečak

Tiskar:

Tiskara Zelina d.o.o., Sv. Ivan Zelina

Tiskano u 250 primjeraka

ISBN 978-953-6540-97-6

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

pod brojem 001137653.

Kušni me!

41.KAJ

Na natječaj 41. Recitala suvremenog kajkavskog pjesništva „Dragutin Domjanić“ - Sv. Ivan Zelina 2022. odazvalo se 106 autora s 401 pjesmom. Ocenjivačko povjerenstvo u sastavu dr. sc. Ivo Kalinski (predsjednik), dr. sc. Božica Pažur i Štefica Kamenarić-Filipović, dr. med., odabralo je 88 pjesama za objavu u ovoj zajedničkoj zbirci.

RIJEČ UREDNIKA

dr. sc. Ivo Kalinski

Od vibrantnih novuma do „klasičnih“ narativnih rimarija	13
--	----

ODABIR PJESAMA

Ivan Grahovec, Čakovec

NA PROTULETJE.....	19
--------------------	----

Vladimir Šuk, Oroslavje

VU ARHIVU CAJTA	20
-----------------------	----

Tibor Martan, Novi Marof

BABICA ZATO SENJAJU.....	21
--------------------------	----

Slava Rosandić, Zagreb

POSTOJI LIK, BOMO REKLI - KRAJOLIK	22
--	----

Tereza Salajpal, Koprivnica

VREME.....	23
------------	----

Ladislava Šarec, Mali Bukovec

ČMRGA I FRIŠKA FIGA	24
---------------------------	----

Katarina Zadrija, Vrbovec

OD VEDA, VETE I VETEMANE	25
--------------------------------	----

Vesna Mateša, Zagreb

MULEC.....	27
------------	----

Željko Funda, Varaždin

KAK JAKO PO SEBI DIŠIŠ	28
------------------------------	----

Damir Toplek, Čakovec

KUŠNI ME!	29
-----------------	----

Tomislav Ribić, Varaždin

ZBUDIL SEM SE V POSTELJE POLEK ANAIS NIN	31
--	----

Kazalo

Tomislav Ribić, <i>Varaždin</i>	
TETA LJUBA I KIKLOP ŽENSKA V HUDE	
PRIPOVEDI	32
Dragica Vdović, <i>Preseka</i>	
ZIMA	35
Željko Bajza, <i>Zagreb</i>	
RANGER	36
Milan Frčko, <i>Koprivnica</i>	
GRLICEZNAD SLAPA	37
Boris Deverić, <i>Zagreb</i>	
SOCIJANE RAZLIKE U KAJKAVSKOMU KRAJU	38
Jasminka Mesarić, <i>Zagreb</i>	
SPOVED	41
Ljerka Pukec, <i>Zagreb</i>	
PRIMI LUČ	42
Ankica Piculek, <i>Jablanovec</i>	
PRAZNE HIŽE I ZGUBLENI LJUDI	43
Branko Tompić, <i>Sisak</i>	
„KE MI HASNI“	44
Emilija Kovač, <i>Čakovec</i>	
COPERNIKANSKE: DEVET ASPEKTUŠOV (BAJANJA, BASME, VUROKI) - VUNSNETI FALAČKI	45
Vera Grgac, <i>Bistra</i>	
NE FPELAJ NAS V NAPAST	47
Terezija Flegar, <i>Sračinec</i>	
NEGDAR	48

Kazalo

Slavica Sarkotić, <i>Lekenik</i> GDA JE TETEC BERTI DOBIL VELIKE PENEZE	50
Slavica Sarkotić, <i>Lekenik</i> GDA TI SE SRCE ZGUSNE VU ČREŠNU	52
Lidija Lauš Leščan, <i>Đurđevac</i> RASKRIVANJE.....	53
Ljubica Plantić, <i>Vidovec</i> S PARADISA V INFERNO	54
Marija Petrek, <i>Vrbovec</i> TENJE NA ZIDU	56
Petrana Sabolek, <i>Čakovec</i> „PIECE OF CAKE“	57
Darko Foder, <i>Ivanec</i> SOM MED SVAJIEMI	59
Zlatica Radušić, <i>Zagreb</i> DEMENCIJA	61
Natalija Bajer, <i>Lukač</i> AD ASTRA.....	62
Zdenka Čavić, <i>Koprivnica</i> ANGELI SU STIHA	63
Ljubica Ribić, <i>Varaždin</i> ZAIGRANI VETER.....	64
Đurđa Vukelić Rožić, <i>Ivanić-Grad</i> ODHAJAĆE	65
Nada Lozar-Tomašić, <i>Šenkovec</i> GUGUTKE SU ODLETILE	66

Kazalo

Davorka Črnčec, <i>Novi Marof</i>	
ČISTI RAČUN	68
Željko Sporiš, <i>Zagreb</i>	
GLOBALNO ZATOPLENJE	69
Ivan Picer, <i>Sigetec</i>	
DRAVSKA NEMAN	71
Nevenka Buković, <i>Sveti Ivan Zelina</i>	
NAJTE SE SRAMITI REČI K A J!	72
Vinko Hasnek, <i>Belovar</i>	
AUTOBUS IZ KOSTURAŠNICE.....	73
Božica Črljenec Slijepčević, <i>Gradec</i>	
CESTA ZA NIGDE	74
Stjepan Kovačec, <i>Zagreb</i>	
OBROK	75
Biserka Marečić, <i>Kašina</i>	
STEKLENE CIKLAME	76
Biserka Marečić, <i>Kašina</i>	
VUTEHA.....	78
Ivica Pizent, <i>Kupjak</i>	
ZRAK.....	79
Lidija Novak Levatić, <i>Lopatinec</i>	
SEVER PUŠE	81
Dragica Čulig, <i>Vrbovec</i>	
LIKOV.....	82
Vedran Bokor, <i>Zagreb</i>	
NEKAJ BUM VAM POVEDAL.....	83

Kazalo

Darko Raškaj, <i>Lobor</i> LJUBAF H SERCU	84
Višnjica Dananić, <i>Sveti Ivan Zelina</i> JE'NA JE ROUŽA DIŠALA NA TE.....	85
Nada Panić, <i>Lopatinec</i> KRUG.....	86
Antonija Buljan - Filipović, <i>Bibinje</i> KLOPOCI KAK KLOPOCI.....	87
Nada Starčević, <i>Varaždin Breg</i> POETSKA DIVOTA	88
Barica Oturija, <i>Belovar</i> VU DVORIŠČU V JUTRE RANE	89
Nada Jačmenica, <i>Sveti Križ Začretje</i> VIESTI Z UKRAJINE.....	90
Ljiljana Vuglač, <i>Ivanec</i> PLAZAJUCA ČKOMINA.....	91
Štefanija Novak, <i>Koprivnica</i> SENJALO MI SE.....	92
Dragica Reinholtz, <i>Zlatar</i> OREH	93
Štefanija Ludvig, <i>Dubravica</i> V NEBO POVABLJENA	95
Vladimir Podgajski, <i>Petrovsko</i> MUŠTRA	96
Franjo Cimerman, <i>Nedelišće</i> JUTRO NA VULICI.....	97

Kazalo

Ankica Bistrović, <i>Koprivnica</i> DOUŠA PAMTI	98
Branko Mihovil Rakijašić, <i>Pitomača</i> MAJSTOR ŠTEVO	99
Dražen Kos, <i>Velika Gorica</i> PRET SPANJE	100
Đurđica Runtas, <i>Samobor</i> SVETLOBA ŽIVLEJNA.....	101
Marija Hegedušić, <i>Hlebine</i> PEŠČENA VURA.....	102
Snježana Budanec, <i>Novi Zagreb - Odra</i> KAJKAVSKE KUKURIKANJE	103
Snježana Budanec, <i>Novi Zagreb - Odra</i> EGIDOV KAJ	104
Đurđica Bačurin Grguranić, <i>Lekenik</i> DA MOREM AMPAK NEMREM.....	105
Tugomir Orak, <i>Varaždin</i> IGRA SKRIVAČA	106
Milivoj Pašiček, <i>Zagreb</i> GIZDAVA FLIČKA NA HADRI BELOJ GOLA LEŽI	107
Milivoj Pašiček, <i>Zagreb</i> NEDELJA JE	108
Milivoj Pašiček, <i>Zagreb</i> TI MOJA KVARNA	109
Sanja Flajs Vidaković, <i>Đurđevac</i> BREZA.....	110

Marija Hlebec, Krapina	
MOJ KRIŽ	111
Valentina Šinjori, Jalžabet	
MAKOVO ZRNO.....	112
Mirjana Roklicer, Sesvete	
ŠKILJAK IZA VRAT.....	115
Nada Pomper, Križevci	
MAMEK GDA JE TO BILE?	116
Goran Gatalica, Zagreb	
NEIZTOLNAČNI HARC PO HUDODUŠNEMU.....	117
Goran Gatalica, Zagreb	
VITIZNANSKI TEŠTAMENTUŠ	118
Aleksandar Horvat, Ludbreg	
ČRNI PETEK	119
Ivan Kutnjak, Lopatinec	
I TAK NEGDA	120
Ivan Kutnjak, Lopatinec	
RASPORED SATI.....	121
Ivan Kutnjak, Lopatinec	
TE FALAČEK PAPERA	122
Mirko Varga, Varaždin	
ŽNIERANEC	123
Zdenka Sokalić, Sveti Ivan Zelina	
POPEVKE.....	124
Stjepan Kralj, Sesvete	
DA MI NIEMA V MENI MENE.....	125

Riječ urednika

Od vibrantnih novuma do „klasičnih“ narativnih rimarija

Na natječaj za ovogodišnji (2022. god.) Recital suvremenoga kajkavskoga pjesništva „Dragutin Domjanić“ Sv. Ivan Zelina pristigle su četiri stotine i jedna pjesma na kajkavskom izričaju stotinu i šest autora, što i nije posebno iznenadenje. Iznenadenje je nešto drugo! Naime, ustanoviti je da se na recitalnim manifestacijama iz godine u godinu, a riječ je o četrdesetak godina trajanja, uz već etablirana imena povećava broj novih sudionika poeta i poetesa, mahom novih imena, ove godine to povećanje gotovo da je trećina na natječaj pristiglih njihovih radova, tako da je s pravom primjetiti da je suvremeno kajkavsko pjesništvo zadobilo *kultno mjesto među sličnim manifestacijama očuvanja ovakvog tipa nematerijalne kulturne baštine*. Tomu u prilog svakako je istaknuti da recitalna događanja vjerno prate svakogodišnja, u okviru Male biblioteke „Dragutin Domjanić“, tiskana izdanja po ocjeni stručnoga suda odabranih pjesničkih radova. Također je istaknuti da prema utvrđenim pravilima svi na natječaj pristigli radovi dolaze pod šiframa oliti zaporkama sudionika autora, koja se razotkrivaju tek po izboru odabrana rada, tako da nema ni pomisli o eventualnom „krijumčarenju“ ili protežiranju ovog ili onog autora.

Iako je i prošlih godina bilo svakojakih pjesničkih novina, ove godine na više razina susrećemo se s nekoliko znatno produbljenijih, koje bi trebalo posebno apostrofirati. Tu ponajprije mislim na tematske, sadržajne i napose na jezične inovacije. Naravno da ih je u naših kajkavskih poetskih stvaralaca i prije bilo, no sada su izrazito naglašenije.

Tako, na primjer, u jednog je autora uočljivo naglašeno tematsko nadrealno vibriranje opsjednutosti s Anais Nin, u krevetu s njom, tom francusko-kubansko-američkom književnicom, njezinim perturbacijama u rasponu od nadrealnosti do erotičnih nestašluka i koješta pritajenih iskaza, isto tako s opsjednutosti Henryjem Millerom i njegovom Rakovom obratnicom, romanom

Riječ urednika

erotskih maneviranja. Svoju kreativnu fantazmagoriju biranim kajkavskim leksikom autor će s ovo dvoje autora vrlo uspješno aluzivno pripitomljavati iznenadnim, neočekivanim vlastitim, također erotičnim detaljima jednog mlakog pariškog jutra (Tomislav Ribić: *Zbudil sem se v postelje polek Anais Nin*).

U drugog pak autora *erotični je stihovni ispis još izravniji*, slikovno isfiguriran, tako da nam dojmom nudi nešto slično op-artu. Njegov je jezični izraz još intrigantniji, naime garniran usvojenim germanizmima, što upućuje na inače znatnu prožetost s povijesnom patinom usvajanja riječi iz njemačkog jezika; tako je upotrebom u stihu riječ *flička* (drolja, bludnica, kurva) inače udomaćena u kajkavskom, iz njemačkog Flitsche, a riječ *hadra* (ponjava, krpa, cunjak) iz češkog a u njem također preuzeta iz njemačkog (Hadern) (Milivoj Pašićek: *Gizdava flička na hadri beloj gola leži*). No u Pašićeka ima i diskretna ljubavna pjesma, otužna pjesma s otužnim voalom, gdje čitatelj ne zna niti mora znati što je i zašto je tako (*nevjera!?*) kako se autor izjašnjava (Milivoj Pašićek: *Ti moja kvarna*).

Da osjećaj ljubavi, unatoč svemu, znade biti razarajući stara je, premda bolna istina, što pak znači da latinska izreka (*Amor vincit omnia, Ljubav pobjeđuje sve*) i ne vrijedi uvek (Darko Raškaj: *Ljubaf h sercu*).

S duge pak strane izvan ovakvih temata nudi nam se poezija osobite umjetničke složenosti, osobitog stvaralačkog potencijala, što u kritičkoj misli izaziva sasma drugu priču. Autor nas suočava s novom organizacijom stihovne forme, lomeći stih u novu formu, dajući mu tako i novu arhitekturu, da bi novim ritmiziranim iščitavanjem podario i novu funkcionalnost. U mogućoj dubljoj analizi riječ je o neobičnoj poeziji neobičnog nostalgičnog intimnog krvarenja i neobične pomirbe sa samim sobom (Ivan Kutnjak: *Te falaček papera*). U istom smislu tomu se može prisličiti i rekonstruirana spoznaja tegoba življenja

Riječ urednika

u prolaznosti svega živoga, koja - unatoč svemu - zaziva i izaziva neki novi model utjehe, ugrađen u model spasonosne poetike (Biserka Marečić: *Vuteha*).

Pred nama se tako tematski, sadržajni i jezični novumi kao zalog zanimljiva budućeg kreativnog puta nižu i još neka imena suvremenoga kajkavskoga pjesništva.

Dakako, vidljivo je da nam podastrti repertoar odabranih pjesama za ovogodišnji zbornik također „nudi“ i čitavu plejadu „klasičnih“ poetskih primjera, od onih prepoznatljivih s poznatim rimarijem unutar narativa (npr. Ivan Grahovec), onih s poznatim motivima s odbljescima nostalgičnih vapaja (npr. Ankica Piculek), kao i onih s izgrađenim artizmom (npr. Goran Gatalica), do onih s interpolacijom standardnog jezika u bilježenju najnovijih vijesti o jezivim neposrednim ratnim strahotama u Ukrajini (npr. Nada Jačmenica).

dr. sc. Ivo Kalinski

Kušni me!

NA PROTULETJE

Protuletje je došlo, se se pomali budi,
kre ružinoga grma deši ljubica plova.
Slavuj pod grmom v gezdi na jejci sedi,
a kre potoka se nuše od visibabe glova.

Se se zbudilo, po senokoši rostejo trove,
med trovom je racveteno cvetje, se fele.
Na gmojni pastiri, posejo svoje krave,
dok po cvetjo berejo meda, lečejo čmele.

Greje sunce, nišči se več pre peči ne tišči,
ne treba nositi več debele zimske kapute.
Moček se preteže pre štali, za mlekom beči,
a po celi seli je proh zemenio blatnjave pute.

Se se je genolo, se kaj roste je precvelo,
posot je videti srečne ljude, se je veselo.

VU ARHIVU CAJTA

Vu arhivu cajta
skril se bu druobni inicijal moje spoduobe
i moja vse tenša em tenša, pak, pobliedela tenja.

Dohajal bum kak šepet verzušof
vu gniezde mojeh vnučic i vnuček,
spod nebeskih mehkikh oblakof.

Z cajta na cajt
oni se i moje duše zmisliju...
i zdavna nucanah diedinah verzušof
kaj jih v senjam tu i tam najdu
pod druobnim skrajcem niežnih nebesof.

Ja bum ftonul v preteklost sujenoga cajta,
apšisane se buju gubili moi tragi
čez minula lieta
i znucani glas pievca-vitiznanca
spod siede zagoske kukme,
prec daleke iza staroga kajkafskoga plota,
na koncu ovozemalskoga puta,
a prie senjanoga edenskoga vrta.
Nebeska crvotočina sauga muoj žitek,
čez nerazumlive lajtunge vu vekivečnost.
Se nadam
nezaboravlenosti i nezgublenosti!

V nebeskah buoltah bum nazočen...
na drievo svojega roda i piesnike drage bum pazil
... nasmejan i čkomeči.

BABICA ZATO SENJAJU...

Kočenje vetra po obloku
skratilo je drema babice v kotu hiže.
Mladost joj je tef čas spredi oči zginula
kak negdar na proščenju
groš čez luknju v žepu.

Najenpot je deklica babica postala,
boli so se fletno v kosti nazaj povrnule
baš kak črni kosi vu vuletju
na črlene svibanjke pri potu.
Nišče ni spazil da se prebudila
jedino nema i skruhana
zdelica beleih žgancov na čošku stola.
Družina je med sobu zasnovale reči,
a gvantiči kriča i soze.

Stara je babica oka znovič zaprla
da v misel joj dojde svetla parta i šari đundđ,
svileni pas, nabранa leganica,
mužika spodi lipe
i njegve lasi zlatne kak božični žitek.

Spraviti treba spomene,
nanizati ih v sercu na gosto
kak drobne jagode na zelenu kiselicu
i v starosti ih jemati kak vračtvo,
kak cukor na mleku.

Poplašiti ih treba z dohu svetstva na žerafski
kaj vu senje vujdu i zgreju
vmiruče živlenje.

Babica zato senjaju saku večerku...

Slava Rosandić

Zagreb

POSTOJI LIK, BOMO REKLI - KRAJOLIK

Den prvi:

Navek postoji prazen lik (kakti KRAJOLIK) v koji moremo pobeči od sebe. To moreju biti magličasti Severi, zažoreni Jugi, pozlačeni Istoki, ciglasti Zapadi.

Petu stranu Sveta nariši v sebi – nek bo prispodoblena travami lelujavim vu pličaku jezerskome, jablanima obraslim mahovinom i bršljanom; viticama ovijenim zidima – ruinama; ftapanju vu besramnim farbami jesenskih krošnji; kopanju vu pretoplrim valima tuniškega žala...

Naj misliti da nema odstupnice... Poglej v lice ftice... one letiju netremice...

Kamo? Kamo? Vezda jorcaš -

Bezkonačne rezigrano...

No,

kem zarij vuha vu tratinu:

posluhni kak dišijo mirte, mrazovci, nočorki;

no,

kem kušni masločke, šumorice, perunike, medenike;

no,

naj mam pobrati make, imele, potočnice i različke
i divjake - čičke.

Den drugi:

Otpiram oblok, den več gasne.

Preledenom rokom (Bogek!) opet dotikavleš nedožne i krasne.

Den tretji:

Sočno kušlujem den prvi:

Lutaj, kriči, beži...

zazavrele krvi!

Tereza Salajpal

Koprivnica

VREME

Vreme nemreš zagrabit,
Moreš ga spuniti il' pak potrošiti.
Spunjeno il' potrošeno vreme,
Troši pomalo i zjeda živlenje.
Skup z' živlenjem Vreme teče,
Se spremeša, pokvari i zbriše.
Čoveka vništi, reči njegve zatere,
Zapise živlenja spremeni.
Ne znaš kaj je bilo, kak se dogodilo.
Vu vremena reki Vse se je zagubilo.

Vu vremena reku, nemreš zagrabit,
Niti moreš reku živlenja zastaviti.

ČMRGA I FRIŠKA FIGA

Kaj ti je ovo pišlivo živlenje?
Lečeš kaj muha bez glove,
denes si tu, zutra si tam
i za prekzutra več imaš plan.
Kak mulec hadaš od vroti do vroti
očeš si nekaj zbaviti i priskrbeti.
Čudaj pot za tuđe riti glediš
mesto da malo na sebe misliš.

A unda ti dojde jena čmrga Corona
i zakoči te v semu.
Više ne misliš de boš zutra, ni prekzutra
sam kak boš vajnkuša na posteli gožval.

Još nek te se i Sveti Peter gori zmisli,
pa ti ključa išče,
kaj ti sa una letanja vrede i ovo pišlivo živlenje?
„Ništ, frišku figu“.

OD VEDA, VETE I VETEMANE

Za rođendan sem ti spekla tourtu.

Od ostanjkof:

- jednoga kolača voda od kompota
- od gibanice belanjki
- od francuske žoutanjki.

K tomu melja, kakao, puter i puding
male soude za rahlost, kak brez toga?

I vrnja slatkoga za slador.

Kak preljef od čokolade radost zate
zgora priek vrhnja.

Torta brez imena
za sreču i radost
z nouki na koljena.

Veda za tebe i sebe

Pribiram življenje, od ostanjkof:

- nepohabljeni opčutkof
- od gunja z kojem te pokrivam
gda v senju se stisneš kakti fetus
i z vusnicami cicaš cecek
koji jošče same tam živi.
- naj vrt iti bouš se spreladila,
vratki ti dele em ne pobegle.
- od zanjega za tebe skritoga komada tourte
- našel sem vuz poput zate v Rieke
domače suve fige gda sem z Zadra išel,
a znam ja da čez Rieku z Zadra iti jednake je
kak i v Zagreb čez Ljubljano.
- od čuvaj se, ja brez tebe živjeti ne bi znal.
- od ščera i denes
- od veda, vete i vetemane.

Su nevoljkost puščam po strane.
Pribiram življenje rasejane
kak zrnje žitka z struganje.
I meljem i miesim
življenje z najbolše melje.

Vesna Mateša

Zagreb

MULEC

Ak ti velim da te imam rada
sprva bu ti toplo okoli srca,
a onda buš se od straha zasral kak grlica
kajti bu ti oni črv f glavi govoril
kaj hočem, morti tvoju domačiju, prezime.
Mulec jen, niš od toga nečen
i praf za prafzakaj te opče imam rada
gda si jen spreplašeni mulec.

KAK JAKO PO SEBI DIŠIŠ

E, morje, kak jako po sebi dišiš
(skoro bi rekel morjasto il morjeno
da me ne strah hudeh kajologov).

Od tve duhe mi se jednak
v glave kot i v sercu verti
točno v ritmu tvega dihanja,
kotero se čuje kak na obalu dohajaš.
Tak, sebujuči, ztiha sebujuči,
ti takaj ljubiš tu kamenitu obalu,
nelepoticu,
mam popevate v duetu
ščurici se pridružujuči
v pobede nad čkominum,
sestrum prezufja.

Mužikasta, tva duha reči vabi
onak kak cvet vabi čmelu,
ter ste zkupa na srečorodnomu dobičku:
ona se Prapričetku približuje,
znamen njegovoga deteta dobija,
reči, pak, lekovite zmiseli pune,
vre doma letiju,
v pesmu.

(Cela ova pesma ovakoveh reči je puna.
Zato ona neje za domjaničance
niti za one kaj su na štokajske dijete.)

---

morjast, morjen – *poput mora, morski*; duha – *miris*; sebuvati – *biti/ imati svoje ja, svoj identitet*; ščuric – *zrikavac*; prezufje – *beznadežnost, očaj*; srečoroden – *odlika onog koji donosi/ rađa sreću*; domjaničanec – *poklonik poezije kakvu je pisao Dragutin Domjanić*; štokajski – *štokavsko-kajkavski, kajkavski u kojem ima mnogo elemenata štokavskog*

KUŠNI ME!

Ljubafi, kušni me i hoj kcoj,
Ljubafi, kušni me vu postelji,
Kušni me i vupeša mi pokoži,
Ljubafi, kušni me i bodi moja Margo Robi.

Ljubafi, kušni me da se venodjamo,
Kušni me da smo još vuhkki,
Kušni me kaj ti ne vujdem,
Ljubafi, kušni me i mom boš moja puca.
Ljubafi, kušni me i furt bom tvoj!

Ljubafi, kušni me i bodi mi delna,
Ljubafi, kušni me i emper juho mi skuhaj,
Kušni me i rehnjačo i makovnjačo mi složi,
Ljubafi, kušni me i bodi moja Đimi Olivera.
Ljubafi, kušni me i kupico gemišta mi natoči,
Kušni me i robačo mi speglaj,
Kušni me i šolce mi zboksaj,
Ljubafi, kušni me i naj me čuda špotati.
Ljubafi, kušni me i bom ti vu pomoći f saki deli!

Ljubafi, kušni me kaj mi škrljok z glove opodne,
Kušni me kaj mi labodo vre nabo za nagajati,
Kušni me kaj mi vre nabo za lindrati koli,
Ljubafi, kušni me i zatancam ti kak Đin Keli.
Ljubafi, kušni me kaj mi fruga vu gačami zroste,
Kušni me kaj mi se ciferšlus raskopči,
Kušni me kaj bo se celo selo melo kaj za spominati,
Ljubafi, kušni me i mom si anjcuga privoščim.
Ljubafi, kušni me i mom nam bandiste bezeceram!

Ljubafi, kušni me END JU NEVER VOLK ALON.
Ljubafi, ti si moja "KUŠNI ME" GRL!

Objašnjenje riječi:

ljubafi - *ljubavi*
kušni - *poljubi*
hoj kcoj - *dođi bliže*
postelja - *krevet*
vupeš - *odlučnost*
venodjamo - *vodimo ljubav*
vuhki - *mokar*
vujde - *pobjeći*
puca - *djevojka*
furt - *zauvijek*
delna - *radna*
kupico - *čaša*
robačo - *košulja*
šolce - *cipeli*
čuda - *puno*
škrljok - *šešir*
labodo - *lopta*
lindrati - *stalno negdje ići*
zatancam - *zaplešem*
fruga - *ONO među nogama, haha*
zrosti - *digne se*
ciferšlus - *zatvarač na hlačama*
anjcug - *svečano odijelo*
privošćim - *kupim*
bezeceram - *rezerviram*

END JU NEVER VOLK ALON - *Nećeš nikad hodati sama*
KUŠNI ME GRL - *Kušni me djevojka*

Varaždin

ZBUDIL SEM SE V POSTELJE POLEK ANAIS NIN

zbudil sem se v postelje polek Anais Nin
velkom, z ramom od kovanoga želeta
z parom zlatih golubov na nje
z spletenim želesnim beršljenom
i japonskim đundži na zeleni listi
zbudil sem se v postelje z Anais Nin
bila je v japonskom kimono
kot gejša
čitala mi je odlomek o Germaine z Rakove obratnice
zažmirel sem od svojih laži (moje reči prevrčaju miseli v srebro)
morti zna da sem nomadi čital tajne njejnih dnevnikov
zbudil sem se v postelje z Anais Nin
v telu Henryja Millera
v mlakomu pariškomu jutru
dišala je po zapelivom parfemu
kaj zazivle muškoga na praznost
čul sem kak šepeče na telefon
zbudil sem se v postelje z Anais Nin
v telu kralja Salamona
šteti sam nje reči
da serce človeka najde svoj put,a sam Jahve
upravlja z njegovim koraki
rodil sem se v postelje polek Anais Nin
v času njejnoga zhajanja
ognjene ptice čutile su praznost sveta i
nosile droptice njejne duše v gnezda nebeskih host
vutočišča neposlušnih vetrov da ih razneseju
argonautima na dar

Anais Nin - francusko-kubansko-američka dnevničarka, spisateljica nadrealističkih romana, kratkih priča i erotike, Henry Miller - američki pisac, *Rakova obratnica* - roman H. Millera iz 1935.; Germain - lik iz romana *Rakova obratnica*, da serce človeka - korištena izreka kralja Salamona "srce čovječje smišlja svoj put, ali Jahve upravlja korake njegove." (Izr 16,9), praznost - blud, praznoča – ispraznost, taština

Varaždin

TETA LJUBA I KIKLOP ŽENSKA V HUDE PRIPOVEDI

na mukah buju vsi kaj su videli a nesu videli / vsi kaj su znali a nesu znali / tati kaj su krali a tobož nesu krali / kaj su vudrili, a da nesu znali / kaj su posilili, vmorili, pobegli / rihtera zbegli, rihtera potplatili / ve to ne ona kerv slana i kmetska, krležjanska / to bu kerv brezbožnih tolvajov, niščenikov i tatov / kaj su čemer nesli / žitke kosili, pa potlam tancali / kosti slabih glodali / izdumlavci, hmajni prevrtljivci kaj su lizali rihterove pete / vsi rihteri zaslepljeni z škudami / vse bu to v razvudrenju / celi te kafkanijanski kotel / noži i vilice buju leteli / pazuzu bu im žrel znutrenje / prekesno bu za pokajanje / non erit paenitentia / tribunal mortum suscitabit et eos puniet

pondelek: ledeni noži ničeju po dvorišču, kipec na vuglu z vusti giblje, kak da kriči, z vuha mu letiju kobilice, kreluti drev hičeu sencu na telo stare dekle kaj se giblje, stišče se, ztiha diše

petek, tri dni predi: vnajmila je težaka kaj polak dežđa nikaj ni zavil, hudi se zbudil v njemu, špiritni dežđ se prevrnul v grome, kmicu i kriče; vlekel ju je po dvorišču

tumori su nabrekli v klipi kuruzišča, mladi praznik je posilil samega sebe: vse je bilo tren, kot od bunike senja igral se z tupim nožom prek čela, po glavi gor-dol, gor-dol, odpirala se suha koža polahko, gda se razlistala zlati dukati su scureli z lobanje mislil si je: vmoril sem ju obrnul se, zakopčal šlic, hitil telo na gnojnicu, pobegel kak da nič ni bilo nerazumlje mu je šepetalo: gdo ti kaj more

plavaju jata rib nad dvorišča, skrivleju se v Ljubinom joku smaragdne luske drobiju se z oblaka po telu

---

vanjkuš kravljega lajna čuva nje sen
pokrpali su ju v špitalu, nekak nakrivo
jeno joko je onak malo gor, na čelu
v hižam starih ljudi strah plezi po zidi
z večeri letiju po dvorišču netopiri, sišeju kerv živini
pucaju vejke starih murvi po dvorišči 'ptujske vulice
kuružnjaki z oteklim spomi toneju v sebe
vmiraju obloki strganih, sposušenih okvirov, črez spotrte
glaže

meglja nosi jesen v sobe kaj več ni ne pamtju bolše dneve
sedne se na klimavi stolec i gledi luster z zgoretom žaruljom
tu več ničega ni za vkrasti; ni eletriKE, ni živine
od tud su pobegli duhi vmrlih i ostavili duhu plesnivoče
ognjišče je merzlo, pepel se okamenil, sam pavuki pleziju
okoli

pavučina plete firange cajtov zestavljenih v škrinji z
kromperom punim cime
gdeno sam veter prejde, zaigra se z pavučinom, tere i ruži z
vратi

smert se boji takšnih mest
tu i tam negdo zajde pak se obesi v štali, v škednju, v sobi
to ni gnezdo ljubavnikov, to ni mesto tatov
negda je to bil dom

sam ženska kiklop v jutri stoji za zamaglenim oblokom,
obrče se i gledi
žutu dunju na kredencu kak truca cajtu
ter si zvleče z prsti joko i dene ga v kupicu z rakijom
zvadi zube i zamota v rupček
poleje stol z petrolejom i vužge šibicu
sedne si za stol, čaka i gledi praznika kak kleči i trebi
komušinje zgublenih dnevov
goriju spomini v hiži mrtvih v svetu koteroga več ni

---

brezbožniki – bezbožnici, izdumlavec - čovjek koji izmišlja, izumitelj, misilac, omeglavec - varalica, niščevnik - ništarija, razvudjenje - razudba (obdukcija, sectio anatomica), dumlavec-čovjek koji spletkari, intrigant, praznik – bludnik, non erit paenitentia - pokajanja neće biti, tribunal mortum suscitabit et eos puniet - prijeku sud će buditi mrtve i kazniti ih, kobilica - skakavac, teta Ljuba – autorova susjeda , spomi – sjećanja, gdeno - ponekad

ZIMA

Po tihe, po čkomečki
čez grmle i polje,
z očimi od stekla,
polafke kak tat,
svoje je tele dovlekla
vu moje dvorišče.

Na orej je sela
onak mrzla i bela,
pak je pesmu razvlekla.
Sičala je kak kača,
spurila jezek,
tancala po granju.
Onda je vu vrt vlezla.

Tam se duri,
bedastoče spravla.
Šepuri se kak puran.
Na počinek nejde,
još je se ne spi.

RANGER

Ranger pudigne kist hoteči naslikati senu tela.

Vu tem času pogled mu se posmekne črez otprta vrata cinktora.

Na vuskem putu pred cirkvu spazi veličajen prizor:
konj vu trku, a tam dalje, vu polju, sunčani zraki opadaju na ženske

tere pereju zlatne žite na bistromu potoku
i popevleju kak popevle priroda sama. Priroda i Bog su jedne te iste.

-Je li slika dosti jaka- pita se Ranger, a unda na palate vumeša još male jarkeh bojah
pak zavitla on plašč svete Elizabete.

Odlučim se i ja spentrati na skelu. Inspirativne je te za me.
Gleč, slikam i ja.

Moje senje su meglečasti horizonti.

Obrisi nesu nestvarni. Moj sfumato žive titra. Svetlost od sikud zrači.

Sena me moja navek prati. Brez sunca senca ni.
Nebe nad Zagorjem je plave, tak plave kak oprava na Rangerove slike "Angelov mužikašov",
ali niti nerealneh beleh oblakov ne fali.

A onda, tu na putu, od nekud se pojavila ona.

Vu izazovne poze, male pognuta, haltere purihtava.

Izmed nje i neba same je miris trave.

Prizor je te od sikud vidljiv pak se zrcali.

Pitome sam potonul vu obečavajuču slatku sigurnost ili je te same sudbina od mene napravila pojedinca opčaranuga.

Milan Frčko

Koprivnica

GRLICE ZNAD SLAPA

Prignjena podolja i bradate čmele.
Večernice i grlice znad slapa.
Čon vu dremežlivom sončanom blesku.
Zapretim jočima sem lukal,
i bil sem velki i mali,
kak zvezde koje na klaviru dremlo.
Po školskoj stezi
išel sem četveronoške
i postal pajdaš dežđu, snegu, blatu.
Rad sem mel i Njega od gda sem čul
kak pripoveda: "Čisti i bez greha so
oni kojih nema".
Đepovi so mi bili biležnice
a joči olofke z kojima sem risal
Podravino.
"Gdi stanuje vreme"-spitaval sem one
Kaj se ožene z jenom prispodobom
a žive z drugom.
Moja spocana koža
šlatala je bleščečo površino.

Boris Deverić

Zagreb

SOCIJANE RAZLIKE U KAJKAVSKOMU KRAJU

Moja je mala hiža
od susedove niža:
Malo je od drieva, malo od blata
a susedova, kasarna na dva kata.

Negova hiža je nekretnina,
a moja je, napol ruševina,
na moje hiže - goli cigli,
oni več treču su zdigli.

A na hiže,
gore na našemu najžu,
imamo polupanu glajžu.
Tam je mrak, prašina, paučina,
nahitana je krama i starina.
I samo kad se nekaj išče
ideš gor, vu to smetlišče.

Sused na hiže
nema nit najža nit tavana,
gore je složil još jenoga stana:
če bu trieba, za mlajšega sina,
a više mu vriedi i nekretnina.

Okolo dvorišča moj drveni plot
obrasel je cieli v piriku i troskot.

Z moje štale otpal je sav mort,
a susedova štala je kak rezort.
Tam su njegve krave kakti dame,
ne jeju one spodi sebe slame,
preživaju polefko, site i napite.

Negova rasna stoka
moju gledi z visoka,
kajti moje dvie krave
su male i gritavе,
na riti su jim od dreka gomboci,
vieseu kak đundji oti brabojnici.

Drži sused i debeloga bika,
oto marše mu je velika dika,
cieli je negova slika i prilika.

I plemenitaš je isto otaj bik,
kak i gazda, ima rodovnik.
Ni to jen obični tovljenik,
on na izložbe je pobednik.

Negva deca su čista, plava,
a mojemi je črna glava.
Negova deca su jako fina,
pečeju kolače z plastelina,
a moji, kad dielaju kolače
skopaju spodi brega ilovače.

I svojega kupovnoga cucka
stalno na mojega Žućka hucka.
Pes mu istam ima se papire,
valda i ausvajs da pod moje sere.
I nema veze kakova je fina rasa,
saki dan mi se pod plot skobasa.

Žućko je zvezan na hrđavom lancu,
kak se i šika pravomu mešancu,
a negov ima cielo piesje imanje,
svoju ogradu, dvorišće i stanje.

Pes je cieli rodosloven i se zove Rex,
pak mu dopeljavaju kuse na seks.
A moj se Žućko mora snajti sam,
če kaj i kad pojube - ja ne znam.

SPOVED

Zgrešila sem, moj Bože
i zate te presim
oprost mojih grehov,
za vse laži tere sem rekla,
za srditost i zavist,
za neumerenost u jelu i pilu,
za kušlece zavužlane vu kmice.

Niesem se prekrižila
pri vsakem raspelu,
niesem se molila vu cierkve
vsaku nedelu.
Bila sem srdita,
bila sem žalosna,
bila sem saki den druge vole,
a rekli su mi da bu bole.

I oni su meni lagali
i njima oprosti,
teri i sad znaju
z jezikem podbosti.

PRIMI LUČ

Pomučke veter dohaja
vleče se čez granje i šiblje
na aleluji rosu ziblje.

Vinske ceste trseki mali
sliva bistrica f cvetu
raj na ovemu svietu.

Gledim drobne mi tičeve
listje ljubi ličeko
noge miluje travica
f lasima miris siena spi
reč domaća okol iže zvoni.

Ljubaf, cvetje, senja, vanjkuš
reči drage po bregima letiju
kak zvončekи zvoniju
kak najlepše rože dišiju.

Čuvam za vas te najlepše reči
najlepše rime i najlepše senje.

Prije nek odem
štela bi ti to se pospraviti,
a onda posipati da kljije
naj se reč hrvacka posikud vije
Tičekи моји drobni
ak jenput dočakate
jutre na drugem kraju svieta
najte lepotu ovu pozabiti nigdar.
Naj vas čuva, naj z vami hodi,
naj vas vodi.
Čuvajte reč hrvacku
diku našу najdrakšу
Primite luč, privinite se svoe
cvetje najmilješe moe.

Ankica Piculek

Jablanovec

PRAZNE HIŽE I ZGUBLENI LJUDI

Zgubleni su ljudi

Brige kak verige, saki bogečki dan.

Drmle i petek i svetek, nagraža se korona,

sivile, črnile, beži se van.

Zgublena su mlada živlenja.

Bauljaju po mobu, bez posla i krova,
fektaju družinu, na pameti im same lajkanje.
Po noći smucanje, po danu spanje,

Zgublene su prazne hiže.

Prazne, bez plača i smeha,
strehe, bez toploga gnezda.

Ni mačka na obloku, ni cucka na pragu.

Dvorišča zarasla, ne glasi se živina.

Dimnjaki bez dima, vuta hiža stanuje zima.

Prazne, napuščene hiže gruntaju,
kak da zgublene ljude i zgublena živlenja
ofnaju i k sebe povrneju.

„KE MI HASNI“

Ke mi hasni govoriti
gda nišće ne posluša,
komu?

Več sam sebe ne verjem,
a gledim
i vidim.

Zatrle se je sele,
dvorišča su tiha,
prazna,
ne lambraju deca,
ne hmiraju starci,
na njiva se drač razrajtal,
ne čuje se blaga.

Kak da su si nekam pobegli,
nestali su ljudi i sele bez traga.

Zdej se po dvorišču ne sprehaja živina,
kokoši,
pure,
race.

Nek kučni ljubimci, peseki i mace.

Se je h betuonu,
a meste štale h dvorišču su tri garaže.
Več ni sused susedu h ničem ne pomaže

...

več put i namerne odmaže.

Ke mi hasni govoriti
da tak nie dobre,
da h duomu muora melje biti
i h štale blaga...
...gda nišće ne posluša.
A ja se još dobre siečam sega
i boli me duša!

Čakovec

COPERNIKANSKE: DEVET ASPEKTUŠOV (BAJANJA, BASME, VUROKI) - VUNSNETI FALAČKI

deseta sestra

dok su nam stričekiščurki igrali jafčoči blues,
celu noć i ves drugi den,
(jen verz na cimbule, jeden na hegede)
mi smo čez kmicu gustu kak temfanje
najmenšu najslajšu, najmlajšu našu
kadifno matuljastu iskale.
kak hodile-blodile, ju našle na kamenu,
na kačinu jajcu narođenu:¹
lepu kusatu, rogljastu, pirogastu, vu svilni
niščini ftopljenu, pisano kačicu,
najmenšu našu najdrakšu.
sestricu.

zdavanska

na mladu nedelju² svate čakale, vujce, neveste i devere,
vu nadre ajera zemlju sejale, vino v oblake, oblake vu
ledine – seskup sehdevet šetuvalle dragoga gerliti lepuvati
decuvati i z svetom desetom, na mladu nedelju na križanju
i kruženju zdavane. snešičke, sestričke i posestre, dragice.
juhujhujhuj!

baba jaga

v hrž i hajdinu čez polje na sito
žerjafke sejala, čeredo
posvojčki, nahotki i čeri-pačeri ljubljeni
z vihrom-šatanom rodila,
dojila z vinom, sapom i vupešom.
najzmožneša, najsvoješa svoja jedina,
pramater, draga i babasta, jagasta.
naša.

---

mali intertekstualni copernikanski potpourri³

kmicek na poceku kmiči, kmičica pod njim
čući. tu ini dini šivovala grehovala
ini dini bogovala bratovala:
gde god ti kmicek, dragomu rekla,
ja bum tu kmičica,
kak god ti kač, ja s tebom kačica.
srečna, lešćeča i pisana.

¹Vještičji kamen (hagstone ili witch stone) jest kamenčić bilo koje vrste s prirodno formiranim rupom po sredini. Potječu iz keltske tradicije, a arheolozi su ih pronalazili diljem Europe i Sredozemlja, od Britanije do Egipta. Gali su smatrali da je takav kamen nastao od stvrđnute zmijske sline, pa se zato naziva i ljutičin kamen (adder stone) ili zmijsko jaje (serpent's egg). Plinije Stariji u svojoj enciklopediji Povijest prirode (*Naturalis Historiæ*) iz 1. stoljeća zapisaо je kako su druidi nosili takvo kamenje oko vrata (do veličine prosječne jabuke). Vještičji kamen ponajprije predstavlja Božicu Majku (rupa kao vagina). On odbija negativne energije, uroke i noćne more. Mysic Garden

²Mlada nedjelja - posebno obredno vrijeme koje su ponajprije obilježavali različiti oblici pučkih pobožnosti te razni magijski postupci, vjerovanja i čaranja. Dolazi poslije mlađaka.

³Kolaž tekstova raznog porijekla prevедenih na kajkavštinu (Mrak sedi na pragu, / mrakica pod pragom; Šibum šivovala, kamen kamovala; Ubi tu Gaius, ego *Gaia*, latinska poslovica).

NE FPELAJ NAS V NAPAST

Resplakal se Stvoritel svieta,
čoveka je napravil na sliku i priliku buožu,
a denes brat bratu guli kuožu.

V Eden je Buog del čoveka i ženu
i dal jim je se na vuolu,
po cajtu su skoupe platili života škuolu.

V Edenu živeti posvečena je lepota,
ne kopaš, ne orješ pole,
jieš i piješ do mile voule.

Brez brige i h veselju zaneseni,
muž i žena besposleni,
zglajzali su, ausvajs dobili.

I denes ludi male orjeju i kopaju,
rajtaju mutante korone
i sakejake druge šuge.

Čovek čoveku rihta poniženje,
dok zmikava mu se zemla pod nogami,
moral? Boug budi z nami.

Ne poštuje se otec, mati
niti buoža vuola,
a ni škuola več nie škuola.

Cukervaser obleka muoda je za zutra,
nacifrani zvana sakejaki znoutra,
mlad biti koj košta da košta!

Štolc puce i dečki,
silikuonska lepota od riti do nosa
brez ponosa.

NEGNDAR

Na štokrilih se sedelu.
Z jedne zdele se jelu.
Na zdenec pu vodu hudilu.
Nikumu je nje tuo tešku bilu.

V luoncu utkuhavalu.
F škafu se pralu.
Na riflu riflalu.
Na putuoku se plavilu.

Kruh se doma pekev.
Delalu se kak je japa rekev.
Na posteli su pu tri spali,
no nie su više ud Boga iskali.

Na pole se s kravami hudilu.
Na ruoke se bralu i triebilu.
Nusilu se ka se ud drugi dobilu
ili ka je brači premalu bilu.

Z jedne kupice se pilu.
K meši reduvnu hudilu.
Pred hižami se sedelu,
spuminalu, punu mije imelu.

Negdar je se drugač bilu.
Nekak mi je pri srcu milu.
Si su veselješi bili nek ve.
Negdar pa ide f spomene.

Negdar – davno, štokrlinu – stolci bez naslona, zdele – zdjele, jelu – jelo, zdenec – ručna pumpa za vodu, tuo – to, luoncu – loncu, utkuhavalu – kuhalo rublje, škaf – drvena posuda, rifla – rebrasta naprava za pranje rublja, plavilu – isplahnulo, pekev – pekao, japa – djed, posteli – krevetu, pu tri – trojica, spali – spavali, nie – nije, pole – njive, hudilo – odlazilo, triebilu – čistila lupina, nusilu – nosilo, drugi – ostali, ka – što, z – iz, kupice – čaše, meši – misi, reduvnu – redovito, hudilu – išlo, hižami -kućama, spuminalu – razgovaralo, mije – manje, imelu – imalo, drugač – drugačije, veseleši – sretniji, ve – sad, f – u, spomene – sjećanje.

Lekenik

GDA JE TETEC BERTI DOBIL VELIKE PENEZE

Tetec Berti

Navek preponosen na svoje ime

Tero je dobil po nejakvomu princu ili kralu

Albert

Celi je život teško delal

I nigdar ne dost penz imel

Bil je skladištar, navek pakete vlekel

Još v mladosti bruha dobil

Morti zato ni nesu dece mogli imeti

On i njegova Jagica

Samo su jeno drugoga imeli

Jagica doma teško delala

Kravice, svinje, kokoši, vrt

Ne imela velike želje

Samo jenu

Celi si je život Veneciju štela videti

Čitala je i gledela slike

Gondole na vode

Most uzdisja

Nigdar ne bilo časa

Ili ne bilo penez

Gda je vmlrla ne ni šezdeset napunila

Tetec Berti celi je život igrал igre na sreču

Navek iste broje

Nigdar ne niš dobil

Do zdaj

Velike peneze je dobil tetec Berti

Na ne iste broje tere je navek zaokružival

Zabadaf

Zdaj je dobil

Gda mu više penezi ne trebaju

Ni njemu ni Jagice

Još teri mesec

I Berti pe za njum

Pak je odlučil
Samo malo zlatna slova na spomeniku
Poriktati
A se druge peneze dati ljudem
Teri več drugu zimu f kontejnere spe
I ostavlenem cuckom
Teri su jedini zafalni
A Venecija nek tone i dale
Tak i tak ne več kaj je bila

GDA TI SE SRCE ZGUSNE VU ČREŠNU

To bu obično
Vu nem prvom mesecu v letu
Vu nem teri je najdukši, najmrzleši
I najsiveši
Obično v nedelu
Gda bi človek f cirkvu
Ali ni tam več nemre
Se je najemptut predaleko
I unda te pogodi reč, nereč
Ne ona tera je rečena
Neg ona tera ne a trebalo ju je reči
I oči tere imaš rada
Čez tebe glediju
Ne vide tvoje ožilkof
Ne čuju kak ti spod kože jafču kosti
I unda ti se srce stisne, ščvrkne, zgusne
I postane malo kak ona najmenša črešna
Tera je znala v maminem vrčaku dozreti
Mala i ščvrknjena z jene strane kak zgorena
I sa se ta sunčana nedela
Vu tem inače dugem i sivem mesecu
Vu tem času nekam zgusne
I dan se pretegne
Kak debeli maček na obluku
A ti zabadaf loviš skrajke nedele
I probavaš od jutra do večeri
Nekak sprebaviti
S temi misli
I s tem starem i pohabanem srcem
Tero se stisnulo vu suvu i faličnu črešnu
A samo je malo milošče štelo

RASKRIVANJE

Raskril sem se pod ranje.

Senjal sem. Zazdenelo me je. Se se vidi, ništ neje skrito.

Kej mi je sad fčiniti? Dej se podeni! Kam si sprnola?

Zdeno mi je, a ti jognja ne vužideš. V kostju vetri lomančo.

Dosta mi je ftičov! Pesma me žulji, čez cucravo pamet blešči potrto steklečinje.

Dok se pridignem, bo me zbolela kičma. Preveč sem jo svijal, al čovek se prije ili posle mora zdiči.

Spod popluna zdavnješnica splivava - ftopljenik pod mostom. Leta so to, leta...zahirjena, ftrta. Kak Marcel iščem zgubljeno vreme.

Masko omikavam. Nemrem se ja cepiti protiv tebe. Prigrni me, zavleči se v čkomljenje. Probal bi onak kak sem senjal.

Na pramalet bomo mlajši.

S PARADISA V INFERNO

Varaš, glavni groad Hrvacke!

Zdavna je to bilo!

Raskoš, porculan, srebro, krinoline,
svila, škrhlaki za grofice, lepeze protiv vručine,
špancieraje po trgima i vulicama,
roku pod roku i dien fletno mine.

Sega je tu bilo, živine i bloaga, velike palače,
cirkve, visoke gospode i kojekakve mode.

To je biu proavi Paradiso!

Paradiso!

A zaka je Varaš onda zgoriu?

Zaka se s Paradisa v Inferno pretvoriu?

Stoari zapisi veliju da je na majuru varoškom,
vu vulici Dogi konec

delau hloapic, kmet Jakob,
s Sračinca je biu i četrnajst liet je imiu.

I nije niti važno ve kak se zvau,
Jakob, Štief ili Draga će pa je napraviu

z Varaša grđoga i velikoga vraga!
Spravlau se vapno gasiti pa je zeu
drveni škaf od napoja za prasicu
v kojem bi mogiu vodu nositi.

Nekak ga je i zob boliu pa si je
cigaretlina zapušiu da bi si bol ftažiu.

Prsica kak prsica, zagledala je škaf,
zaletiela se v Jakoba ali onak za praf!

Jakob se popleu i s čikom opau v slamu,
od Varaša je napraviu grdu, goreču Inferno dramu!
Gorele su hiže, stale, bloago, cirkve, grofofske palače,
šttinglin kupice, srebrne vilice i žlice, čipkaste rukavice,
bogate i skope barokne kikle, banove hlače i gače.

No, če je Varaš i raskošni Paradiso biu
fletno se v pepeu pretvoriu!

Tak ban više nije imiu de biti,

---

morau je z Varaša v Zagreb oditi.
Jakob je za se to na trgu dobiu z botu
dvanajst pot po riti,
a Varaš je ostau za ni prepoznati.
Ipak, da je ni toga čika v lampi imiu
Varaš bi još denis glavni groad biu!

škaf - drvena posuda za napoj ili vodu, hloaptic - dječarac, ftažiu - ublažio, Varaš - Varaždin, v lampi - u ustima

TENJE NA ZIDU

Čez plaven sveče zrak je zadrftal,
kak srce vu prsima, gda se bojiš.
Tenje na zidu su se vu krug vrtele,
a kolovrat je prel i kak dirigent je bil.

Veter je čez rafung žara vu peči zbudil,
mrzlinu je z hižice sterale vun.
Na stolcu krej peči starica je prela
i stiha je z pleči meknula gunj.

Nagužvane rouke kudelju frču,
a vusnice stiha molitvu mole.
Bogek dragi, vida mi vrni,
kaj bi ovaj svet oko sebe vidla bolje.

Da vidim si mladost i one lepe cajte,
potoke i šume i čelu na lipinomu cvetu.
Da vidim si život koji vu mraku je nestal
i svoju prvu ljubav, najvekšu na svetu.

Zadrftal je plaven sveče, tenje zo zida
su nestale.
Skloplene rouke slepe starice vu krile
su se spustile.

Na vusnicami slanim od souzi,
za navek su molitve ostale.

Petrana Sabolek

Čakovec

„PIECE OF CAKE“

priznam
nakladam
kak i si drugi
v izolaciji
samoizolaciji
v bolnici z respiratorom
ali i bez njega

nakladam
kak i oni
ki nemreju pozabiti
one
milijune
za navek pospravljene
tijam bez zadnjega zbogom
ali i bez ijene reči domaćih

nakladam
i v ime onih
ki se ne miriju z denešnjim dnevom
v kem celi svet ostaja
v jednaki mišji luknji
z jednakom vodom sakom ober glave
v življenju prekračenom
za smeh i osmeh
za zagrljaj i roku v roki
za saku radost ljudskoga življenja

„hojla!!!
zakrečim najempot veselo
na stožerove reči
komu makar več nikaj ne verjem
ovi itak očem vervati:
kaj bu omiokron rešiv koronu!

---

i zato mi več i metla v roki
i več i kanta za smetje premala
za se maske i vizire kak i drugu zaštitnu opravu
za se šprice Pfizera, Moderne, AstraZeneke, Jonsona & Jonsona
za se stožere z parolami „ostanimo odgovorni“
i za se antivaksere z njivima festivalima slobode

v kantu bi i z respiratorima
i z poljskim i inim kovid bolnicami
ali najempot
meni
kak pod vuhom
de praf nikoga ne videti
išče jeno
jednako veselo:

„hojla!
ne sili se pospravljati
dragica hlebinska!“
pozdravlja me toti
šteroga se nit pred jokom ne vidi
„korona je bila sam za razgibavanje
bi rekli
piece of cake za mene
ki sam več tu
i tebi
dragica hlebinska
za hrptom!“

SOM MED SVAJIEMI

Furt su z menu,
na majiemi tragi,
vu mene čepe,
z mene zviraju.

Me meje prekrajaju,
mene zemljonega
z nebeskim spajaju.
Glasи vu mene
jeden pa jeden se javljaju.
Jezero majieh ja,
mene na prave pote spravljaju.
Ja pasponi, ja mučeči,
ja pijoni, ja kričeči,
ja divjak, ja stuljeni, ja patrieti,
ja seljak, ja skurenji, ja zaprieti,
ja kak veter zimoči, ja kak sonce pekoči,
ja kak dejžđ tekoči, ja kak graba žejoči,
ja kak špoaret vroči, ja kak astričak pikoči,
ja kak neumnjak seznajoči
i joaš pone kuaj kakvih mene vu mene.
Saki ima svuaj kroaj,
a saki ja je muaj.

Z mene vunj se pretaču,
čez jednoaga mene,
vu drugega se staču,
vu mene ruaštaju,
se koa sam je,
priek pa priek kapuaštaju.

Z nomi ad majieh ja,
furt sena hoadi, sena štera furt muči,
kak goad nešterni ad mejieh ja - kriči.

Z nomi ad majieh ja,
furt je duša v nomi.
Z nome mi da nigdar i nigde niesme somi.

I da nikaga nie kre mene,
da sam čistam som,
nigdar ne samujem,
nigdar ne tugujem,
jer znom da sam som med svajemi,
a majieh je vu mene več
nek žarečih iskri gareča peč.

som – sam, med – među, svajemi – svojima, furt – uvijek, majiemi – mojima, čepe – čuče, zviraju – izviru, me meje – moje međe, jezero – tisuću, spravljuju – spremaju, pasponi – pospan, mučeći – šutljiv, kričeći – onaj koji viče, stuljeni – izobličen, patrieti – polupan, skurenici – spržen, zaprieti – zatvoren, pekoči – koji peče, dejžđ – kiša, graba – rupa, žejoči – koji žeđa, vroči – vruć, astričak – osat (korov), pikoči – bodljikav, neumnjak – malouman, vunj – van, čez – kroz, ruštaju – čeprkaju uz štropot, kapuaštaju – bibaju (tekućinu njihanjem posude), nigdar – nikad, da nikaga nie – kad nikog nema, čistam – sasvim, gareča – usijana

DEMENCIJA

Snočka je otec
čudaj bedastoči povedal.
Kak je kojkičovo majmunče
na špot Bisre trepakovo dalo.
Bisre je, dok je na kontu
mlieko nosilo,
Balunove pucice
kontra Jožeka
grde stvari govorilo.
Onda je pucica na sramot
cielega Borčeca
zamuž vu Vrapče prešla.
Bisre se je tak giftalo,
lasi si pukalo,
tri se tjedna
na dvorišču ni kazalo.
Joj čača, to je bilo
predi sto let.
pak te je danes
demencija prevzela

AD ASTRA

Sakoga tu i tam zaboli glava
Ne treba od toga mam nejakovu dramu delati
Tak si je mislil i Štef
Gda je njega prvi put cimnulo onak popraf
Kak da je zvezde videl mu se činilo

Bara se veselo na saf glas smejala
Delala ž njega norca
Od gemišta da zvezde vidi mu je govorila

Potlem več
Gda se zeznalo da Štef ima f glave
Zvezdasti nejakof tumor
Baš kak da se Bogek ž njimi mrsko našalil
Prestala se smejati
I f cirkvu v nedelu iti

Prestala se lepo oblačiti
I naglas pri lese se ze susedami spominjati
A on se pak jako puno plakal
Dok je još razmel kej ga je snašlo
I furt su mu bile oči mokre
Vusnice skrivljene i nos balav

A unda je najemput samo presušil.

Tak nekak gda je stal Barin smej
Prestale su teči i njegove suze
I vu očijami mu više ne moglo se
Da si ne znam kuliko iskal
Videti zvezde.

Zdenka Čavić

Koprivnica

ANGELI SU STIHA

Ftihnuli su angeli.
Velki oblak v moji senji
juril je po nebu kak eroplan.
Noro je balaštuiril,
zatreščalo je se
gda se na zemlu zrušil.
Angeli se splašili,
na Zemli dobro neje.
Kmica se spravla.
Jen je rekel:
„Tam bu pravi pekel.“
Spremenila se je klima,
medvedu je na Arktiku vroče,
morja su ponorela.
Zemla gori,
jogenj se igra Lucifer-a.
Lepa je ta planeta
morti prokleta.
Došlo je vreme Sodome i Gomore,
pak nek se spasi gdo more.
A kam da beži bogec človek?
Angeli su stiha,
oblaki curiju z neba,
Zemla se resetira.
Trgaju orkanski vetri
komad po komad sveta.
Z davnja je Sveta kniga rekla,
da Zemla bu gorša od pekla.
Gdo je to se naredil,
gdo se to Zemli sveti?

ZAIGRANI VETER

Čez prhli žlieb
sceđeni se oblak zlieva
Z oblaka na zemlu
letni dejžđ curi

Nebem se kopičiju
tusti čurani
guska jena po nebu bejži
Če dobro glediš
angela boš videl
kak na črnem oblaku
tak lepi beli sedi

A veter zaigranec
se zlahka
med njimi vrti

Tvoje te oko
nigdar ne fkani
Jer se kaj vidiš
na nebu drsi

I se su to samo tvoji sanji
a bez sanji ni života nie

ODHAJAĆE

Dobro znam, moram vujti, ringišpil vesmira ne stane
Betege zuti, te naša okretaljka več ni za me.

Tyger¹ je joči razrogaćil, na Waldenu² vtopim žar
Boccacio se šegačil, makar lačna ména nema kraj.

Veter vse primete vu davninu, te se sile nemrem skrit
Ko je kriv za puščinu duha, kam tej ščemer z serca zlit?
Shakespearu ne verujem! Kruna, spáčka, jal – odvet ni dal!
Kaj Princ³, ze svojum rožum na nove planete, ja nebum
sam.

Ne pomore враč, vidari mi ne zčaroberaju ščit
Mali čun, prevelika riba⁴: Ni povědica ni mit.
Kaj pahula radiča, lehko prhnem ne pitam zakaj
V nebe grem z dušom mladiča, mila naj jokati, ni kraj.

Ostanu Ti vse naše senje, naj te greje nejni zvîr
Vse do Kumove slame v semu kaj sem ti dal, ja bum živ.
Dobrota nigda ne mine, v semu na svetu bu mene.
Na svom kojnu, z lampašem, svetil ti bum z visoke stene.

¹pjesma Williama Blakea; ²jezero, književno djelo Henryja Davida Thoreaua; ³Mali princ, novela francuskog pilota Antoinea de Sainta-Exuperyja; ⁴Ernest Hemingway: „Starac i more“

Manje poznate riječi
ringišpil – vrtuljak
šegačiti se – ismijavati
lačni – gladan
méne – mijene
odvet – odgovor
puščina – pustinja
ščemer – otrov
povědica – bajka
jokati – plakati
zvîr – izvor

GUGUTKE SU ODE TILE

Saje o lipom
Se rije i rije dohajaju
Ritko kada sedeju na moj krof.

Saje nisu gugutke
Kaj buju na žici
Ili ti na krovu gugutale...
Saje su uno
Kaj nemrem doseč.
H sajam je moguče
Nemoguče dotaknit.

Ni mi druge
Zet zdravo za gotovo
Stisnit se oko pinkleca domaćih rič
Naj bi se z jimi zagrnila, zgrila.
Ni me briga,
Po domače fučka mi se.
Kaj negdo na zaklučana vrata trka
Nebum maknila firungu
Naj bi vidla do je...
Tribam cajta,
Vrime tribam za svoje saje...za se.
Se kaj nimam
To je vrime
Vrime za porihtat račune
Računi h roli,
Kak ručniki ili toalet papir zviti
Papiri na kupu
Počerajbani ili nepopisani...čisti
Ogaj gori
Sam ot sebe
Jedan h meni
Drugi h peči.
Diši saki koren kaj gori
Se kaj pametim

Moji nespukeni koreni dišiju...
Vrime dojde da se pozabi i oprosti,
Kaj naj pozabim i oprostim?
Pa nis sem sajah nis imala...
Gugutke su odletile
Za oblak se skrile...
Na krovu i na žici
Ničesa ni...
Prazna sam
Kak i uni...krof i žica.

ČISTI RAČUN

Na kraju dneva dostigne te lefko
se kaj na leta fkrej od sebe tiraš.
Ščuđavleš se, postoneš, preračunavaš,
nikšni ti račun denes ne drži, ne štima.

Dok god ti je premalo vsega,
mora da rom tak ti biti mora.
Srebra i zlata, blagostanja zabadava:
Na kraju nucaš sam čistoga obraza.

Vse za čim bez glave bežiš,
vse čudno, bleščeče i novo,
vse z knjigi i spamernih školi
vudri te kak sunce med poldneva.

Jer, sakog njeg`va sreča naganja.
Sakoga njeg`va dostigne sudbina.

fkrej – u stranu /od sebe
tirati – tjerati
ščuđavati se-čuditi se
rom – baš
nucati – trebatи
bleščeče-sjajno
vudriti - udariti

GLOBALNO ZATOPENJE

Kam vujti od komarcov
kaj po zimi pikaju,
stonoge i šoštari v hižu siliju,
jabuke i črešnje u veljači cveteju,
onda se o Vuzmu zmrzneju.

Kam vujti?

Kad celo leto steničaki paradajze cicaju,
črne vuši bažul gadiju.
Smrdlivi martini, zeleni i šari,
na črlene piknje i još koje kakve fele,
poždereju mi zelje.

Kam vujti?

Kad šalatu zgrizeju puži,
krumpir ništiju zlatice i grilci.
Po celem gruntu rasteju krtinci,
a če nekaj ipak vrodi
to familija veprov pohodi.

Kam vujti?

Od suše, toče i povodnje,
od potresa i poplave,
od velkoga ognja kaj šume preždira
i zvirka teri več ne zvira.

Nebum vušel!

Ostali bumо na širokoj vulici
samo ja i globalno zatoplenje.
Bumo vidli gdo bu prvi potegnul

---

ili gđo bu prije zbegnul.

Makar sam več pozabil,
kak je ono s Šejnom zišlo!

DRAVSKA NEMAN

Ta pričest o dravski nemani priča je stara...
Skrivala se v gliblini i v korenju dravskoga vira.
Navek v naša dečja srca vunašala je ne mira.
I saka druga priča; neje nji imala para.

Vu gliblini zburkane vode podmuklo je dremala.
Navek kesno v noči gliboko vodo bi zmutila,
Svojega proždrlivoga jezika sot je plazila,
crne lance i se svoje vraže halate rendala.

Skrivala se vu gliblini, f korenju dravskoga vira,
vu naša dečja srca donašala je ne mira.
Ta pričest o nemani je i ve velika fama.

I den denes priča o dravski nemani se ponavlja.
Dohađa nam z glibline korenja, nema više slavlja.
Čuje se velika galama, neman dale drma z nama.

Sveti Ivan Zelina

NAJTE SE SRAMITI REČI K A J!

Stojim jeden dan na zagrebečkom placu
I nekak mi tuga dušu pritišće.
Pak se zapitam, a kaj je to došlo,
Da rieč domaća i tu se išče?

I onda poslušam...
Saki dan Ane gre u spizu.
Za to vrieme ja idem v štacun.
Ona ne zna kaj je plafta,
A ja pak znam kaj je lancun.

I kad nju popoldan prime fjaka,
Na verande si legne na svoj šugaman.
A ja z mojtkom kopam kak nora,
I furt mi nekak prekratki je dan.

Dragi pajdaši i pajdašice ljubljene
Vrnite se si doma nazaj!
I nije važne, je l' je vugorek ili kukumar,
Paradajz ili pomidor.
Ne sramite se nigde i nigdar reči,
Predragi i mili nam K A J!

AUTOBUS IZ KOSTURAŠNICE

Ležim

na vrpe cajnkuv poležečki
kak na poklabučene kurite
kraj zajne stjene štale
krej mene radniki hasniju.

Samoinicijativne autobus gene
goli kostur
takve

prevažali z kosturašnice vu limariju
limari oblačili vu lim.

Po malu puzi, giba se
vidim niema prve stjene
pred sobom revle sneg
zakopčil canjke kartone na kojtere ležm
vse sfrkal pod prvi desni kotač.

Mene noge povlekel pod sebe
ne morem sebe spuknuti
zovem šofera neg zestavi letriku
pogledim ober sebe nema šofera
autobus ne staje, neumoljive ide.

Cjeli sam pod njim
čez glavu prejde mi zlecani konec
na zidu spazim vuličnu rasvetu
znam gdje sem
samer ne znam zakaj.

CESTA ZA NIGDE

Zvoniju koraki tvoji i moji
Pršeju senje, nosi veter nuote
Ideme skupa, mladost i mi
Nema na nebu niti oblačeca
Zapuhale je z istoka, mrak
Tebe su pozvali, mene zrušili
A imeli smo senje
A imeli smo plan
Plesati po tuđemu taktu
Vu mraku se teškomu iskati
Čkometi zanavek i grbiti se
Vrjeti se više nigdar i viknuti
Puzati po blatnim potima
Zamotati se i skriti od svetla
A imeli smo senje
A imeli smo plan
Sad smo na cesti za nigde
A soncu ne vidimo trag...

OBROK

Dostojanstvene i tihe
i dale teče rieka,
ne mari za vrieme,
ukaze, preporuke i naredbe,
čini se da bez traga
sobom nosi ouna
kaj je pripadale
ne tak daleke prošlosti.

Nebe se polafko naoblaci,
kap dežđa donese nam
mali diel vedrine
i jen trak sounčeve svetline.

Kaj napraviti
da bi se došle do toga tračka
svetline,
kak umiriti dušu
v ovemu sivilu svakodnevnicu,
kulike duge se more veruvati,
a kulike duge se more sumničiti?

Kulke još,
kat još navek grizeme
Adamovu jabuku
i ne zname da nam ouna
memre biti obrok,
makar bil zajdni vu živlenju.

Kašina

STEKLENE CIKLAME

*I došla je noć ili žalost
Na nebo, na zemlju i na me...*

*(Dragutin Domjanić
Ciklame, krvave ciklame)*

Kraken je spuknul serce svieta...

i puo tem pitajnu ne več rekla ni rieč...
črna luknja sried Mliečne Steze
te bu riešila (nami) všeč ne všeč...

nat glibuoku brazdu spreoranu
do dna kmice
kušlec svetluobe na čelenke f kuožu se fpija...

a ja plavam f šlajeri ot mesečine...
met meglinam znat sega,
ž negvi razvrgnuta natepena rastepena,
dalke spuodi orehuova lupina
razdruoblena... Zemla...

i gledim zguora
kak cieli muoj svemir se ruši
kmica svetle fpija, derviš z smertju k tancu
vihuorja se spravla... zaluť pređa tkana,
rastrgana, rasparana...

a ja plavam f šlajeri ot mesečine...
meglina me zove, fpija, pruostuor-vrieme
svemir zvija... i pak mi je iza flanjke
z glibline muočeće zmet zvezdi
sviet več spuozableni čuti...

---

jošče plavam ali križaju se puoti...

i kak da f meglina kas cujzeka čkuominu
muoti... nekaj prihaja, senak prihaja...
z kraja na kraj... dokraja...

i duošle je nekaj čez sejne na zatravlene
huoste svetluobe i nekak i na me...

gledim kak para se zemla i nebe...

gledim kak su se se zviezde sprespuoduobile
f zgasle razbite steklene ciklame...

Kašina

VUTEHA

da bi rasel spram neba
negda muoraš i kuoren spuknuti...

da bi plaval spram zviedz
negda muoraš i kuoru razdruobiti
f mrvijne prašine... rasfuormierati tiele...

raskuoovati fuormu teru je svetle prevzele...
i se treba biti tekar one kaj je... pređa
svetluosnieh niti... to znači biti...

a mi sme se više f trdu fuormu zbiti...
f trde fuorme skriti... naviek glani, nigdar siti...
pak treba se više fuormi prigrabiti...

a nebeska prašina kaj praši znat nas
f zalut je živlejna nam spas...

da bi muogel nekaj znuova zgraditi
stare truhle muoraš zrušiti...

i duok guosne se kmica kaj layer po layer
lieže na nas tekar zmet zviedzi je čuti vutehe glas...

ne išči na Zemle spas... ove je vekše ot svieta...
ovdek je rieč o ravnuoteže zmet

galaksija i planjeta...

ZRAK

V zrake je nekakof duh.
Duh novega vremena, novega života,
ale i vrnjevanja na staro.
Ne diše zrak nur pr nas tako,
že diše tako i va svete.
Vidof je svet da ni se va brzine.
Se mora i polahken pejt i
is svojo glavo misljet.
Se cagamo kako smo prek živele
i kako nan ta život falje.
T'r zakaj se ga same nebe naredile?
Do te bo pomogof če se sam ne pomoreš?
Nišče!
Zato, prime se dela i sam se pomoze.
Naprave se mesto ke te je lepo,
ke vživaš i počivaš se
i, najbitnejše, nekar misljet na soljde.
Žive tan ke je čist zrak i
delaj uno kaj maš rat.¹

V zrâkê je někakôf dûh.
Dûh nôvëga vrëmëna, nôvëga živòta,
âlé i vornjêvanja na stârò.
Né dîše zrâk nûr për nas tâko,
žë dîše tâko i va svête.
Vìdof je svët da nì së va bérzinë.
Së môra i polâhkën pë jt i
is svôjo glâvo mìsljet.
Së cágamo kâko smo prêk žìvelé
i kâko nan tâ žìvit fâlje.
Tèr zákaj së ga sâmë nè bë narëdile?
Dô tè bô pomôgof čë së sâm né pomôreš?
Nišče!
Zàto, prímë së dêla i sâm së pomôze.

Narëdë se mësto kë të je lëpo,
kë vživaš i počivaš se
i, najbitnëjše, në kar mìsljet na sôldë.
Živë tân kë je čist zrâk i
dêlaj ùnq kâj măš rât.²

U zraku je nekakav miris.
Miris novoga vremena, novoga života,
ali i vraćanja na staro.
Ni miriši zrak samo kod nas tako,
već tako miriši i u svijetu.
Vidio je svijet da nije sve u brzini.
Mora se i polako ići i
svojom glavom misliti.
Svi jadikujemo kako smo prije živjeli
i kako nam taj život nedostaje.
Ta zašto ga sami ne bismo stvorili?
Tko će ti pomoći ako si sam ne pomogneš?
Nitko!
Zato, primi se posla i sam si pomozi.
Napravi mjesto gdje ti je lijepo,
gdje uživaš i odmaraš se
i, najbitnije, nemoj misliti na novce.
Živi tamo gdje je čist zrak i
radi ono što voliš.³

¹Kupjački idiom, nenaglašen

²Kupjački idiom, naglašeni

³Prijevod na hrvatski standard

SEVER PUŠE

Zima je.

Na marluli spravla se več protuletje,
a pahule lečejo okoli.
Mraz mi je losi v srebro premenil.
Gledim si roke. Zbrozdane, još žive...
Vuni sever puše!
Fučka i tiska na sê stroni hiže.
Ne čuti niti žive duše!
Strohe okoli hodijo
dok som goli stroh pred jimi dršče.
Na televiziji ga ne jedne lepe vesti:
Serafini krej gledijo,
Kerubini svetlo k sebi tiskajo.
Kmica je na ovem svetu!

Arkandeli, pomorite!

Po redu reda napravite i na nebu i na zemlji.
Se kaj je hudo skrijte,
zašijte te krpe okoli sveta!
Nas pustite još malo
jer čokamo vreme kaj se vrne...

Tiskam se k tebi kaj malo se zgrejem.

Vuni sever puše.

LIKOV

Prodal je gazda kojna
Pak su popili likovo
Naj bi kojn bil zdraf i
Naj bi duge novega gazdu služil
Stari je gazda naručil veliki
Pelinkovec
Žufki
Kaj bi mu f srcu i želocu
Bile lakše
Prazni ham na štaglju gledeti

Vedran Bokor

Zagreb

NEKAJ BUM VAM POVEDAL

V našoj hiži vse je zbiljam kak negdar
Sako malo se mene špota i neko na me srdi
Drugi den mi vele da sam slajši nek cukar
A žifčeki moji – se više mehki, se manje trdi

Prodike vezda morem posluhnuti
Da norca glumim a tak zmotan nis
Vrag me vleče i peneze znam otpuhnuti
A gda delat se mora, ja iza flanjke - pa bris

Furt mi govoriju i mati i otec
Da kak sem oblečen, da mi hartavo lice
V handrastom mozgu kak da mi je kotec
A dime nigdar ne dojdem prije kmice

Tatek i mamek, fest sem ja zrasel
I za kahlicu mi več je prevelka rit
Morti i nisem pamet sveta popasel
Al hrgast bome nisem, nek vam bu jasno i kvit

Sinek, veliju mi, naj se niš furiti
Kulike god ti lasi broje lete
Pri nami ti se zabadaf duriti
Bil buš navek naše malo dete

I se si premišljam, morti praf imeju
Tikva mi bormeš kak umetnička štala
Dokle god mi bedastoče po njoj ideju
Mamek i tatek – pusa, srčeko i fala!

LJUBAF H SERCU

Koj mi se skrivaš
znaš da te vidim
žmereč znam de si je
i po znojnem souncu
i po šalnem mesecu

Znam da me čakaš
znouvič i naviek
z dougi nougami
i tienki persti
k sebe me mamiš

Če mi je glava na stran
k tebe sama se okrene
če sam iza brega
ti si z druge strane
z plugem serce mi orješ

Sveti Ivan Zelina

JE'NA JE ROUŽA DIŠALA NA TE

V nutrine skrivenče, nekak je čkomeče.

Hodim polefko i vrata otpiram, mislim si:
Kaj ak' te ne najdem, ak' v praznu hižu zajdem?
Ta misel me tišči, ne da mi mira,
i kopiče se po glave, stalne znutra zvira.

Zakoračim tak postiha, prek poceka prejdem,
splašena i sama v kmični gajnek vleznem.
Tak vuske je v njemu , vse me nakaj stišče,
ta misel prokleta, ta misel furt pritišče:
Kaj ak' te ne najdem, ak' v prazen sobiček zajdem?

V mrzlotu sobičku v nosnice studen vudira,
strugajna na ormaru prazna stoji,
pri zidu je postel , visouka, drvena,
a na nje dva vanjkuša biela denjena.
Kaj ak' te ne najdem, ak' v praznu postel zajdem?

Na vanjkušu mefkem nekaj se zdalšega črlni,
to šlingeraji su, si mislim , prišti il' zvezeni.
Kad dojdem mal' bliže, odma' sam znala,
to je'na je rouža bila, tam ona je stala .
To rouža je črlena kaj dišala je na te,
pospana i čkomeča tu čekala je na me.

KRUG

Vura zvoni.
Dosadna vekerica.
Ne da mi se stati.
Rajše bi još malo v zemli senj ostala,
ali posel se ne bo sam napravil...
Moram iti.

Znom da zutra bo isto.
Mogla bi se čist lehko na drugo stron brnuti
i po glovi z jastukom pokriti,
ali kaj mi to vredi ak nišči ne bo
mesto mene napravil.
Se bu me počakalo!
Moram iti.

Se se okoli vrti: cajgeri na vuri,
Zemla okoli Sunca
den i noč,
protuletje, leto, jesen i zima.
Krug...
Stvarno moram iti!

Verjem da bo se to vreme pok v krug obrnulo.
Morti ga jo nem dobila,
nego nešči drugi ki isto se vrti
od rođenja do smrti...
Gotovo je.
Ve stvarno moram iti!

KLOPOCI KAK KLOPOCI

Najte pitati klopoce,
oni navek ponavljaju kaj su više pot načuli.
Pokrijte vuha z listjem
koje dobro zna zakaj je opalo i de su mu korenji.
Klopocima je ni za verovati,
jer stalno lažeju ftičima da grozdje još ni zrelo.
Ak baš nejde drugač,
smesti ih doma nek širiju laži po gruntu celom.
Klopoci kak klopoci,
njihova je nakana plašiti se ono kaj glavu ne nosi.
Zemi si za primer
splašene ftiče koji se bojiju i vlastite sene,
strašila v kuruzi i smerti na kosi.
Gda veter jako puše,
mam počneju klopoci istinu zboriti.
Zvuzla im se jezik, zideju van oči
te se hapiju glasneše i si v isti glas govoriti:
„Hmiram od straha! Hmiram od straha!“

Nada Starčević

Varaždin Breg

POETSKA DIVOTA

Ja se ne plačem. Ja pesme pišem.
Svaka je pesma jedna suza moja.
Kuliko denes mojih pesmi ima
To nišeće ne zna. Niema im broja.

Moje su pesme vse moje veselje
Moja velika sreća i moj životni san.
Radosno pišem i verzice slažem.
Moje mi pesme polepšaju dan.

I pisala bum dok mi pamet diela.
Dok me služiju i ruoke i oči.
Dok morem olovku v ruoki držati
Nigdar mi ne buju preduoge noči.

Niema te sile vu ovomu životu
Da mi potere tu poetsku divotu.

VU DVORIŠČU V JUTRE RANE

Pijvec kukuriče, kokuš kokodače,
Puran brbučka, pura jajca čuva.
Racman drekče dok raca sedi,
krava se s štale javlja
mujcek beči.

Gujdek rokče, prasec jesti oče
gusak vrat nateže
dek goska gizdave šeče
Kojn hrže žrebek skače brže.

Piceki piščiju i koze bečiju.
Ta se pesma dalke čuje
čez dvorišča v jutre rane

Sa živina jesti oče zate takva pesma počne

Kadli su se si najeli
tak su odma začkumeli

VIESTI Z UKRAJINE

Jutre je zaplavele nebe
i zažutele oberšje z jaguci,
a ja otpiram snene oči
i hdehnem z veseljem nouvi, liepi dan.

*...noćas je granatirano stambeno naselje,
zgrade su u plamenu,
deseci mrtvih civila...*

Na štrik prestiram dišeču beljinu
da z verterm maše čelami
i suncu.

*... tenkovi okružuju glavni grad,
pogođena je bolnica,
razoren dječji vrtić...*

Za hladu,
rahljim vurnu zemlju na svoja gredica
i spuščam hu nju seme življejnja.

*...ubijeno je dvadesetoro djece,
bombardiran je put za evakuaciju,
nema vode, struje, hrane...*

Večer je zamračila nebe
i huspala žute oberšje z jaguci,
a ja zapiram hmujane oči pune suz
i pošiljam svoje molitve i strahe
med zvezde.

PLAZAJUČA ČKOMINA

Černa zvier gota sviet.
Otpira halosne, gladovne zobe
kak kača lačnoga gota,
    biesna,
    žejna kervi,
    pona otrova.

Plazi pu asfaltu,
zavlači se vu dvorišča,
skrivilje se vu hiže.
Čkomi,
čaka svoj čas.

Deca kriče.
Pes v kotu zavija.
Čovek na čoveka kosturu zdiže.
I med plahtami
    stisnute pesnice,
    mučeče vusnice,
    merzla serca.
Nuoč nikak da prejde.
Plazajuča čkomina ždere vse.
I nas je požerla.

Štefanija Novak

Koprivnica

SENJALO MI SE

“Pojdem, pojdem s tebom makar na kraj sveta
i baš će nas bodu naganjali i bili,
duša me boli, srce od jada cvili
kaj jim naša ljubav ve najempot smeta.

Ne puščajo me nikam vun z hiže,
da nesi ti za mene furt mi govorijo,
za njih sem ja bedasta a oni norijo,
bodem jím pobegla kaj bom tebi bliže.”

Vezda gda smo starci moj Štefek me nabrkal
kaj se mam z večera vu postel mi narival,
počinola se nesem, pod vuho mi je hrkal,

celu noć me budil, furt me je raskrival.
vuni je več zdavnja svetlo denje,
nesem ja bedasta, bedaste so mi senje.

Zlatar

OREH

Z terde zemlje sme zišli
Na drieve se spljiezali
Z tički zapopievali
V gnijezde se naluknuli
I na mlade pazili

Kad je sonce grele
Ili dežđ curel kak da bi
S hampera vodu zlijeval
I do niti nas smakal
Mi sme na drevu ostali

Z listjem i svržjem sme rasli
Dok jednuga dana oreh
Niesme postali
Pod terdu lјusku sme se skrili
Tiela pod nju stisnuli
Jeden drugome obrnuli
V dvije komušine
Rasklimana serca pospravili

Hudi veter sad z nami namieče
Voda nas v grabu tira
Merzli led nam serca stišče
Glave kak loptu po blatu kotura

Lјuska je terda, zlu ne popušča

V jesen nas bu veverica našla
Z grabe zvliekla
V gnijezde pospravila
Na vuljetje
V zemljicu zakopala
A mi bume zišli

I opet bume mladi
kak v orehu
Skupa se bume držali.

Spljiezali-popeli, hamper-posuda za vodu, svrži-grane, komušine-
polovice oraha, kotura-kotrlja, terda-tvrda, zvliekla-izvukla,
vuljetje-proljeće,zišli-izašli.

V NEBO POVABLJENA

O jesi se jesi
nažmikala flaki
premrzla si roke
vu vodi zdeni

jesi se jesi
natukla flaki
po hrastovem koritu

jesi se jesi
natvegala flaki
poštirkanih robači
i opkuhanih gači

jesi se jesi
naprela konoplji
pri čađavom lampašu

denes si duša nebeska
moje reči hvale
nasukane su na tvoje ime
...mama!

flaki - plahte
natvegati- rastezati odjeću po daski
nasukati- obavijati oko nečega

MUŠTRA

Svi sma zde na gospocki košti.
Ni recepta za prežganu župu i žgance.
Palenta z vrečice za dvje minote. Baus.
Za strepu na šporetu fali šporet.
Jajca strajbati ni moći bez miksara.
Kam tia sviat pelja. Pekal mikrovalni.
Sirotinja bi sa merila z Amerikonci.
Obični čobani bi najanput bili kauboji.
I lucki drek zgledi diši. Sama vakumiarani.
Kaj god kupiš sauma vadanika.
Bez taka kok da bi muha kosal.
Cukar bez slatkoča. Maust bez masnoča.
Valiju lajt. Štruca šolin puni pur pena.
Nemaš kaj šnuofati. Korona znau zakaj.
Sir mau duhu ali pa sopunu. Devičanski.
Nemaš z čim prečistiti čriava.
Hladetina i oštra kožica z glaćem.
Pačenka i pepelni hliabac na pečišu.
Pazaubi. Mamo paniarani zgloncani sviat.
Mesto somarice parizer kok šajba.
Sama sa šolung zmeni. Trop na trop.
Žmahni cajti su sa dagmerli.
Muštra je ostala kok usehli zviranek.
Za postrugati rajnglekl lačni senji.

JUTRO NA VULICI

Bicikline so véke kak se zasvéti,
tirali v děro deráči, f pol peti.
F pol šesti obično, kre štreke pejo
radníci k Čatekso i k Emtečejo.
Ran'eši od jih so sam oni v Óljari,
té óni v Metálco pa oni f Tiskari.
Toti bi sam záto ran'eši bili
ka bi pre Hanteko kójaka spili.
Težáki f Hrasto i f Paromlino,
té so po jutraj ne pili žestino.
Té so pre Hanteko nigdár né stáli,
néti Krstino né opče poznali.
- Tam se poštuvala fést disciplina
- ka jim naj prste prij'ela mašina.
Železničári so vék spáli dugo.
Ravnali so se na pol sedmo, k cugo.
Z školâšaj skup so se na posel pélali
- da so se drugi več dobro nad'elali.

Ankica Bistrović

Koprivnica

DOUŠA PAMTI

Hodim po zapletenim poutima
zastovljam se na križanjima
iščem prove putokoze
na vrtuljkaj svoje neodlučnosti.

V mislima posijem za lampašom,
naj z plamenom osvietli dobro i zlo
i pomore mi da se prestrojim v hodo
f smero provih vrednoti.

Douša pamti nataložena htenja
da stignem na provo mesto,
tam de sveta tišina svedoči
da me Un sa strohom gledi v oči
jer verje da vu mrklini noči ne moči
nojti pout do Njegove svetlosti.

Pitomača

MAJSTOR ŠTEVO

Števi su deli bartifla pod bradu,
a potlam i pelene v gače.
V kolicima sedi v debelem ladu.
Bogec, samo kaj se ne plače.

Bil je on glavni majstor na pilani.
Sakoj je kladi našel špuru.
I vele: „Števo je takov od lani,
od gda nosi pelene v turu.”

I vele još, da divaniti nemre.
Celu godinu neje rekel ni reč.
Ostalo mu je još samo da vmerne,
da ga ite v grob kak truloga panja v peč.

Števo još pomalo se razme i zna.
Pogotovo gda mu se spomenu pive.
Na licu nikaj pokazati ne zna,
al joči, joči su još itekak žive.

I vele, da on je veliki vernik
i sake je nedelje išel k meši.
A zdaj i na njega čeka mernik,
da i njegva dva metra na groblju reši.

A bil je Števo glavni....
Bil je glavni majstor na pilani...

PRET SPANJE

Mahnul sem Vidu i zaprl sem lesu,
Zgasil svetlo da se više ne muči,
Zdavna sem večeru dal dragomu pesu,
Zdavna pot raspelom saki greh mi čuči.

Kmica je, podmuklo, posvudek sela,
Kravice vu štalice težko dišeju,
Mačkica črna na počinek si blago pela,
Zvezdice Mesecu srčeka rišeju.

Tišina si je met dimnjake legnula,
Nit repa je ni videti, nit oči, nit glove,
Svojemi je rukicami vu hižu vleznula
I obasjala nečije okice plove.

A ja sem si legal, senje zavuzlal
Da spijem na miru nočicu celu,
Samo u Boga zmirom se vuzdam
Da zutra bu sunca po celomu selu.

Samobor

SVETLOBA ŽIVLEJNA

Špigl na kosni
vujnem ona,
vu črnu zavita
lice nabrano, bledo
po lasjam srebro posito.

Po drhtečim rukam
čež saminu odzvajna
podrugliv kes bežečih cajtih
puci lepoj kaj trag su zameli
ti isti požrti tati.

Vuz špigl
kniga stoji
med koricam nejnim
lubav vu suhoj roži zmer diši.

Vu rožu rdeču,
(dok smeh je cvel)
spomenke je skrila
kak da je znala
vre zutra to joj bu se.

Starinski špigl na kosni
kak luč svetega živlejna
vu čudu blešči,
vujnem roža mlada, dišeča
pred njum vreme ponizno kleči...

kosna - velika drvena komoda za posteljinu ili odjeću koju je djevojka dobivala u miraz i na njoj bi bilo uz urezbarene ornamente urezbareno i njeno ime.

Marija Hegedušić

Hlebine

PEŠČENA VURA

Dodirnjeno detinstvo.
Zmed prstov pesek curi.

Dodirnjeno srce.
Kre njega pesek curi.

Dodirnjen križ.
Pesek još brže curi.

Kopa se graba.
Pesek je scurel.

Klepsidra se dale obrača

KAJKAVSKE KUKURIKANJE

Kokot kukuriče,
svoje kukurikanje po dvorišču hiče.
Odzvanja mu popievka z slannatega gunja,
Kajkavce vu danec budi.
Škornji klestiju poute,
megla, čes hustu i tranik perste vlieče,
zorne svetle, hiže i poute kak blate vodu muti.
Z čokota curiju kajkavski tragi,
krf čvrluga, čez meju tira meglu,
vu serce kajkavskog kraja domača rieč vudira;
rouži kak po bajsu da nešči tuče.
Neda se potrieti, vu trieše hititi - ogenj vužiže v čoveku!
Otpiraju se lese,
potoki kajkavskih stihov lijeju kak dežč
čez peruti, perste, čez nebe, čez zemlju, čez hustu, čez
me glu,
vse pred sobu šlopljeju,
čistiju perje kajkavskom jeziku.
Kak kvočka pribira kajkavske piščance,
zbira zrnje i sadi nouve vrieme.
Kak tuča na zemlju, Kaj po persi vudira
pribira nam decu vu kajkavski kraj.
Pomalu zorica se budi,
čez obloke čuje se kukurikanje novoga kajkavkog proletja,
tičeki su dima doleteli i spleli gniezda
tera buju zdržala hude zaletavanje vetra, blesikanje zneba,
tuču kamienja.
Čokoti su rodni kajkavke rieči,
klasi puni kajkavskih stihov.
Kajkavci su vu svoje zemlje rodni;
nek se čuje kajkavske kukurikanje zanaviek.

EGIDOV KAJ

Zguljena kouža hada
sikud perhuta;
blješči kak kačina kouža.
Črni dežč curi;
kak coprnica je nebe.
Kadi se z zemlje;
rieže poute v nebeske kraje.
Prekaljeni obloki neba
prodiraju vu zemlju.
Megla vlieče kiklju,
moči ju v potoku.
Korite se ziblje;
zavijaju hiže;
potok se pretače
vu lagve predrene.
Grizoče je vunje;
križi se zavili
vu mramurne gunje.
Zdižejo rouke,
kadi se z douše,
čovek kriči
na črne Sounce.
Vužgale se vrieme,
pomotale je poute;
zeprale se kamienje,
ostale su rouže.
Stiskaju obloki
steklene zoube.
Presvlikla se zemlja
hvuletje kristalne;
bancala bu soubu
kak na štiklami serne.

Lekenik

DA MOREM AMPAK NEMREM

Da morem vmreti ampak nemrem
ampak da morem, vmrela bi ovega časa
genula bi se i odlehnula.

Od ovega sega same betežen moreš biti
a ki ni betežen taj bou betežen.

I ki ni nor taj bou nor
ampak kak negduo nebou ponorel
jer gduo se buni taj ne vala
ak čkomiš opet ne valaš
i študeram si kome tu goditi.

I tu se praf zapraf ne zna kaj je praf
Kome ni praf mora mu biti praf
ak mu nebou praf buju ga zatrli
i gruntam si i ak si sim i ak si tam
bantovan ovak il onak bouš.

Pa kak ondar vmreti ne bi gduo štel
če me denu v les pre neg vsehnem
glavu boum polegla na vanjkuš
i senjala boum neki boli svet.
Eh, da morem ampak nemrem.

IGRA SKRIVAČA

Tepli dešč curi z temnih oblakof
i skrivle se f latice črešnje.

Dišoba cvetja tanca na krelutima lastavice
i skrivle se f gnezdu pad strehom.

Slepič, kak denevir, skrivle se
gliboko med pokošeno travo.
Alergija se skrivle v sozi joka
i kvari popefku lošim versima.

Čmelica kak curica
z škrlačecem na glavi
leti z cveta na cvet
i skrivle se f čaški cveta.

Zasičeno igrom skrivača
protuletje se skrilo
f hladu poževe hižice.

Leto dohaja
kak buhtl z pekmezom.

krelut – krilo; streha – nadstrešnica; denevir – sablast

Zagreb

GIZDAVA FLIČKA NA HADRI BELOJ GOLA LEŽI

Gizdava flička na hadri beloj gola leži
i špinči se.

Grintavi mladi človečec dotepel se
i nekaj bi štel.

Brbotal je kakti puran,
ceketal je i fektal,
kak filister se cifral
i blejal onak tumpast.

A vani se blesiče.
I katarinčice se beliju i dišiju.

Copernica ga zacoprala je
z črni dostegnjačah.

I starku mu kaže.
I cecke kak lagve.

A gritavec klaprač same čkomi i gledi.

Sfundati bi ju štel od srama
kaj nekaj je štel a kuraža ni mel.

Milivoj Pašiček

Zagreb

NEDELJA JE

Nedelja je
Zvoni zvoniju i ftiči v strahu letiju
Črešnje su dišale črlene
Ljudi su splezali na cestu
Vsak iz svoje škatule živlenja

Meša još neje

Družina cipelcugom do cirkve hodi
Debela je baba čisle v ruke stiskala
Kak germa se napuhaval gradski fiškal
Huncutarije spelaval dečec kaj v cinbule puše

Meša još neje

Nekaj se funjil selski zvonar
Človečec spod črnog škrlaka ztiha jamra
Z najža je negdo prašil kak se da
A črni je maček na poceku sedel kak kip

Meša još neje

Kesi se selski pijanec zamusan kak da je z koca zišel
Negdo z daleka javče
Fakin se z cigaretljinom z ganjka nalukavlje
Bokci pred cirkvom klečiju

Nedelja je
Zvoni zvoniju
I onda čkomina
Meša je

TI MOJA KVARNA

Čez oblok je videti
Senju i cvetje
Črnu senju
Belo cvetje

Ti moja neverna
Ti moja kvarna

Čez oblok je videti
Na vetu tancaju maki
Maki črleni
Maki črni

Ti moja neverna
Ti moja kvarna

Čez oblok je videti
Rosu kak vmira
Rosu belu
Rosu črnu

Ti moja neverna
Ti moja kvarna

Durđevac

BREZA

Veter tera oblake, razleva po njima črno tinto.
Stojiš bos v glibokom blatu, punom besa i kosti.
V joku ti trnje i mahovina gnjila,
V senje se strahi moru nabosti.

Čuješ zdaleka železne ftiče,
Brniju, blešču, kak pozoji lete
Rušiju, vužgu, strdu se kaj je bilo
I ostave vgaslu peč de se peklenjaki mlate.

Ti si tak lepa i nežna
Kak sneg je tvoja koža
V grani ti se nesu ftiči zlegli
Niti znaš kaj je sekira niti rez noža.

Stojiš v šumi v toj kmici
Čekaš da posvečkari vužgu svoje luči,
Il da Perun dojaše na jarcu i sekirom
Potere bukače i hiti na njih jogenj vruči.

Se je onak kak biti mora, veliju Vedi
I življenje neje navek pesma, nego i jadi
Denem ti roko na serce, stisnem ti grane
V korenu nek poteču soki bujni i mladi.

Vrnoli se buju ftiči
Njihova krila sonca puna
Došle bodo vile z vodenjaki
I vgasila se bo krvava luna.

Marija Hlebec

Krapina

MOJ KRIŽ

*Ježušek, žmehke mi je!
Černe si gruntam,
a serce znutra bez rieči kriči:
Nemrem, nemrem!*

*Zakaj si mi tak žmehki križ
na rame hitil,
a vidiš da nemrem.
Vidiš da nemam več jakosti
i da me je poplava žalasti zaljila.*

Ja nemrem!

Kulike put su me takve misli h seju paslale,
i sake mi jutre perve ruku dale?
Kaj Cirenec sam se hvugibala križu
i prazne zlagala želje,
spletene ad zlatih sveklečih kuoncaf,
kuoncaf keri nič ne vežeu,
i keri nič skup ne deržiju
-same hude bleščiju!

A Ti si mi vre tede čez kmicu kazal puta,
križ mi delal pa meri mojih pleč.
I bil si tuj.
Same kaj Te ja ad sveklasti nisem videla.
Nisem te čutila.

Nisem znala da vre h sercu mi spiš
i da mi pamažeš nasiti moj križ.
Nisem još znala
da je blagoslof
če štrič nosime križ!

nemrem – ne mogu, zaljila – zalila, hvugibala – odmicala, h
seju – u san, kuonec – konac, keri – koji, hude- jako, tede – tada,
pamažeš – pomažeš, štrič – paralelno

MAKOVO ZRNO

Moji...

Oj, moji najdražeši,
živite svoje velike i male
škatulice
strajnske, a tak poznate:
prebirate zrje dnevof i igrate se:
Živeti i senjati i sprobavati
i na mesece lajati i glave pregibati i
pod teretom zdihavati
i na Ivanjšćicu, Kalnik na Čevo se pentrati
i jutrustim se meglami vmivati
i do Balatona domaju kušuvati zgora i mahati
i na višemu levelu
svitke senji na glavami nojsiti
I pod zvezdami plavati
I čudaj ste put i dobro i srečno i sikakvi i nikakvi
I saminezname kakvi.

Vu kaštulami i škatulami
Makovo sem zrno i još za saki
slučaj na četiri reskoleno
i vaše
škatulice nojsim kak rinčeke na vuhu.

Moje su kaštulice mučkine z velikim srčekima
plavaju
ogledavaju se v špiljami
vu podzemnim vodami...

Iščeju
oči koje se slabeše vidiju
v špiglu
kaleidoskopskomu

Moje su verige dišeče stiščeju me nadvite
nad dneve kakti ružičnjaki vu Šenbrunu
Pikasti baroknasti labirinti
zlatni marijaterezijanski ajngeli
i još čudaj toga na iste fele
betežnoga i nektarskoga
na - asti i
na - ski
Od budučih i prešesnih
tak cvetastih

Moje su mučkine kaštulice
PrePone
Pamuka
Berem ga vu besenjim nočima
bosa za
zašešuriti se kaj z škatulih
mojih dragih lublenih opadne
a jema sega:
čkomine i hlada
i za ranežiti se od pesme i leda

Nomadi ne putujeju več čez
Bele divle jagodinake i zaraščene kupinake

Počivleju.
Za silu pozobleju makovo zrno reščetvoreno
(za saki slučaj)
Na se četiri strane sveta.
Pak im zastane v gotu –
Skupaj popevlemo pesme berača pamuka
Oni i ja štera pitam se:
Kak ste? Moji?!
Moji?! De ste?

Ali moji ste?
Hriplem kakti ostanek zrna makovoga
Nasuho
Na hrapavo
Dok krv kaple zgota spod glasa na mefke bele cvete
vataste.

ŠKILJAK IZA VRAT

Naj si misliti da ti kaj zamerjam
Ja sam se zdamna s tijem pumirila
Da nigdar ne buš razmel
Tje vrijeme tere sam i sama zabila

Tam je nejgde ustale
Iza unije ziduv ki su se na nas zrušili
S pud terji sme se na lijeta zvlačili
I v oči se nijesme smjeli pugledati
Da ne bi tam za navijeke ustali
Zakopani z otprtemi ranami
Štje bi nam pumogel da si nijesme sami
Štje bi nas opče čul, kad glasa nijesme imjeli

I sad se o tem ne spuminame
Njekak se z rečmi tje neda zguvuriti
Kak da se vujni pol une
Žmećine gubi
I njekak još navijeke buli
I nejgda se pitam
Da nijsme mojti sene tam i ustali
Spud unije ziduv zrušene
I baš zate
Te nijemam rada videti
I tak ti rijetke dojdem

A znam da bu taki došle vrijeme
Kad bu još same tvoj škiljak
Tam iza vrat
Ostal viseti

MAMEK GDA JE TO BILE?

Rada bi da ti snujem*belinu dišeču
Bez vuzla i fleka;
Gda su Andeli z nami za ruku vodili
Prek praga i brvi,
Z nami za večernje i v zorju zvonili.
Mamek, gda je to bile...

Predi sonca sem s hiže zišla,
Čakala nes časa da zide,
Koj sem ga sobum nosila,
Koj je z menum, v njedri zazibane, senjale.
Okoli mene neje bilo horizonta,
Se je bilo vronjeno v plavetne modrine bez kraja,
Se otprte; koj sem veruvala
Celi svet je moj , bez velikih Reči,
Jer nes znala brige, ni tereta, ni boli.
Nesu tukle ni tuče ni vojne.
Gda je to bile...

*snujem – misli se na tkanje za stanom

Zagreb

NEIZTOLNAČNI HARC PO HUDODUŠNEMU

nema človeku sveta brez fatuma i kervi na rokah.

veter šiba na frontu po hudodušnemu.

šiba dlenavi veter, a smert je kervi žejna.

neiztolnačna hudoba rastepena na ceste,

v ruševine, v traplene možđane, v jadeke

i čemer.

mercine ležiju brez lesov na mrzlem vetru,

čuklave brez oči, nabiraju se otprte rane

i zluknjana telesa na dežđevju.

vune ruska soldačija i varlive tenje z tenkov...

aeroplani rušiju nebe na Kijev i Harkiv,

na nuklearnu elektranu v Zaporozju

kijevska dekla je rodila dete

v kmičnem sklonišču od bombi

dekla z Harkiva je zgubila dete i mater

žmah smerti vonja na vsakem koraku

vonjaju i mercine i vulice i cele varoši

na grenke vmoritele teri služiju

hudodušnemu

najnoveše trupe z Belorusije i z Krima, hudodelniki,
saboteri, plačeniki- vmoriteli, zarobljeni soldačija, splašeni
starčekti i deca, familije tere su ostale brez hiž, mercine...

aritmija hištorije i fkallivo vračtvo zgubeče

entropija hudobe i reka nemirov

neiztolnačni harc po hudodušnemu

neiztolnačni – neobjasnjenivi, *mercina* – leš u raspadanju, truplo

VITIZNANSKI TEŠTAMENTUŠ

vitiznanski teštamentuš ftapa se
v kuražne samine
duša sprobava risati svet
vu svoje slobode
dalko od skučenosti i gingaveh senji
duša sprobava kaj bu zutra
v možđane meštrilnice
širočku misel sprobava brusiti
egzištencijalna kmica šepesa
čez verzuše
i bitju zmišla onostranska imena
ostavlam vitizanski teštamentuš
na svetlu čiste hosane
tam gde popevaju smerti
pobožne citre i strune
tam gde dušu greje ajngelov let
zapisuvlem devičanske cajte
živlenja
v prostorju dišeče nutrine
verzuši zbiraju žmah kesne vure
med akordi noći popeva Edit Piaf
nočni metuli sudbinski
perhaju na mesečini

vitiznanski teštamentuš – pjesnički testament (oporuka), *ftapa* – utapa, *v kuražne samine* – u hrabroj samoći, *sprobava* – isprobava, *dalko* – daleko, *gingaveh senji* – nemoćnih snova, *v možđane meštrilnice* – u moždanoj majstorskoj radionici, *kmica* – mrak, *šepesa* – šepa, *čez verzuše* – kroz stihove, *bitju* – bitku, *zmišla* – izmišlja, *popevaju* – pjevaju, *greje* – grije, *ajngelov let* – anđelov let, *zapisuvlem* – zapisujem, *cajte živlenja* – vremena života, *zbiraju* – izabiru, *žmah kesne vure* – okus kasne noći, *med akordi* – među akordima, *metuli* – leptiri, *perhaju* – lete, mašu krilima

Ludbreg

ČRNI PETEK

Svet je postal peklenska coprija,
Kotel bez mira
Kaj truca tira,
Ufanje v zutra je čičkarija,
Kaj špekulira
Z šekret papira.

Čovek postiha svraba dobiva,
Na tuđe perje
I licemerje,
Vrišče telo, čkomi duša živa,
Gladen će hmerje,
Sit mu ne ver'je.

Zato nabiramo drač bogečki,
Juha se friga
I kaj nas briga,
Idemo čez živlenje poprečki,
Kratka veriga,
Pes z repom miga.

Vre je bogatstvo nekomu tlaka,
Vlast i imetek,
Kraja začetek,
Nama koji živimo od zraka,
I črni petek
Postal je svetek.

I TAK NEGDA

i tak negda
pozabiš gda si i gdo si
uobče bil i gdo te je z zemle
zprevrgnol del na ef tri tu pokre lofca
na strejlani kopaš po mojzgo
(sečajne boli nesmeš ga preveč
prevračati!) preslačil si se trikrat – tega
se zmisliš – gda si vušel prek granitze
kaj su ju narisali na pakpapero i rekli:
tu je divizija z divizora a tu je poligon

to jest kvocijent tu
rastejo tikve ne cvate cveče
tu bute si seli bute malko
pričekali naj nam se puške...
i one bi si malo odehnole

i tak negda zaspiš pozabiš
da si bil buden hodil vu školo bil pri
pervi pričesti žundral pereca k vuzmo
i jempot dobil na lutriji
mačka vu vreči zafercanog

i tak negda... ti spiš i spiš i spiš i
v nebi glediš mesec
kak se plače z plazmodije

RASPORED SATI

Pervi sat

Vežbajne života. Brisajne krune

Z glave

Vu marketo.

Drugi sat

Pumpajne zdraviča vu epruveto.

Tretji sat

Povratek početkima sveta

(gda se vu školi zveršavalо platne razrede).

Četrти sat

Juterna gimnastika - četiri kojni

Skačejo prek trampolina za liter vina.

Peti sat

Gimnaziski izlet vu Europo po svečane

črne trenirke. Z zlatemi štraflini.

Šesti sat

Odlazek

Vu invalidsko penzijo

Na „hondi“ ef šesto.

Sedmi sat

Zvono za uzbunu

Vu slastičarnici. Poradi žoharof. Spod poda.

Od vumetnoga krvna.

TE FALAČEK PAPERA

te falaček grunta kaj si ga
sečajnu prepustil kaj si ga
kak poslednu pomast vu postel
namamil falaček ničesa domovine
medžimurskog jezike tej
tristo i nekaj klapfri vu prašne škrijne
marijaterezijanske čestica
nula čez nula teh par
paragrafof z plavim pečatum
(požuteli paper, celuloza)
kaj te tuliko dira, kaj ti keg vraga
neda mira nemreš spati frčeš se
v ognu zibleš se kak fazan
vu suherajo te komaček drača

ko to ne sfača zabit je vu zemlo
i sam sebi sprevoda plača...

kaj cendraš, kaj kišeš vu tega ropčeka
kaj baba na sprevodo gda skrivle gopčeka
od prtuletnog mraza

em si ne prodal kubilo štera se
k tebi obinola
gda je za jesti vuro navinola

em zemla te nikaj i nigdar ne prosila
gda te na hrpto kak mula je nosila

dej si mira. nekaj si pojedi...
i doli spod zemle gledi!

ŽNIERANEC

Žena,
Bolečina – COVID19
Prazna guma
Strahovi kaj se množe
Kak raspored figura
Na šahovskoj ploči

Žnieranec na cipeli
Otkazal posluh
U odsudnom trenu

Užas života
U toj trivijalnosti
Ubija brže i od raka

Sa sakim puknutim žnierancem
Ilići na sto puknutih žnierancof
Jen čovek, jena žena
Jen stvôr
Poca po šavovima

A, ve najemptu
Došla KORONA
Negda smo nosili maske
samo na fašnik
a danes ih nosimo saki dien

Zato pazi
Kad se i kak
Prigibaš

POPEVKE

Kuliko put prosiš
samo doji zlefkoti me,
niesem ja nikam prešla,
naša hiža neje
broja spremenila,
kuliko put si gruntaš
bole da niti ne svene,
kuliko put pitaš,
gde si, sama sem,
a zorja dohaja,
kuliko put živlejne pitaš
kaj sem ja,
kaj si ti,
sreča il' najobičneše senje,
kuliko put veliš,
daj ostani,
den je bil
ofucan i podrapan,
a kaj onda gda ti negdo veli
otidi
i vrana dojde na tvoje grane
gde joj meste neje,
kuliko tega se s popevke
k tebe pretoči,
a gda je več tak,
si ju otpopevleš

DA MI NIEMA V MENI MENE

Kaj bi

Da mi niema v meni mene samuga

S kiem bi

Da mi niema sejne

I lepuote jutreka ranuga.

Kaj bi

Da niesem zbudil sebe notri

Da blodim brez vužgane svieče

Če bi se ja v mene zgubil

Kak bi me našle rouke spasejna

I zdigle na bele nebe.

Kaj bi

Da se ne stanem sam z suobu

Na vuske steze živlejna

Da se niemam sebe tam

De pelam senku senke svuoje.

Da mi se razleje duša po potu

Vse bi bile zgublene

Kaj je vu mene samer muoje.

Pučko
otvoreno učilište
Sveti Ivan Zelina

ISBN 978-953-6540-97-6

9 789536 540976